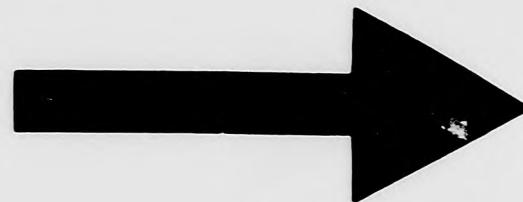
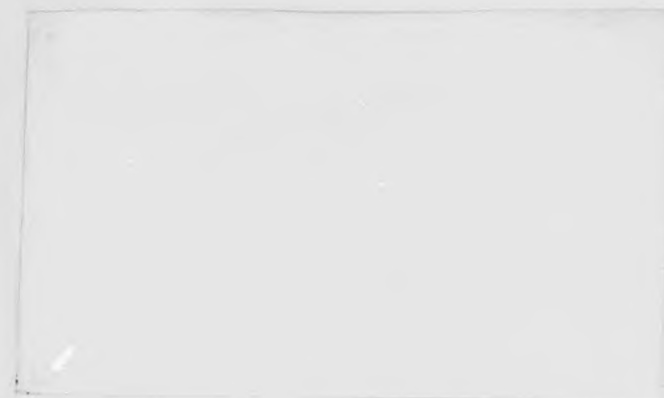
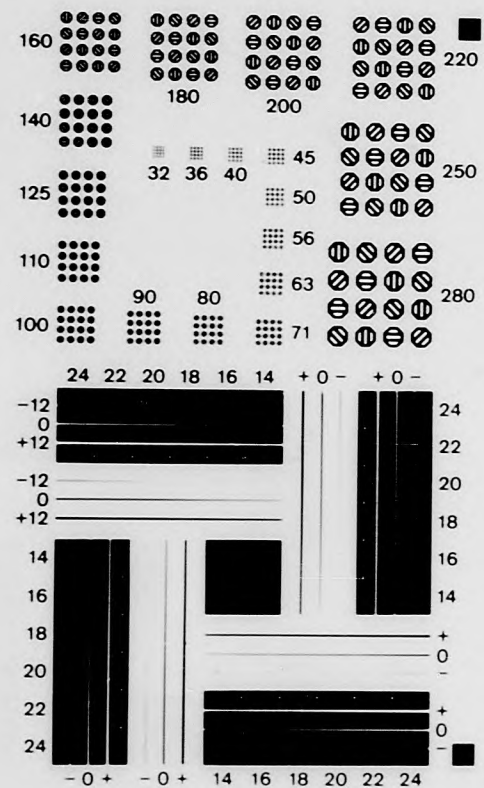

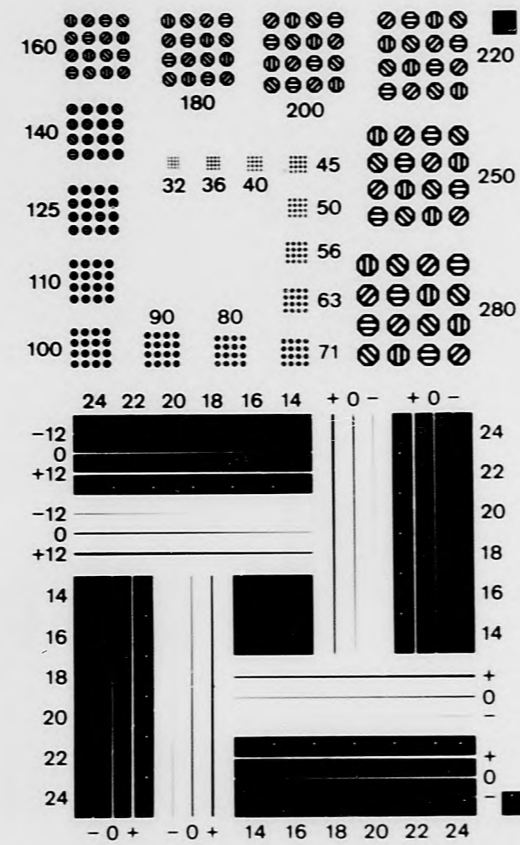
OSZK.

FOLYTATÁS

OSZK.

1990.

1:10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

FM3/9169

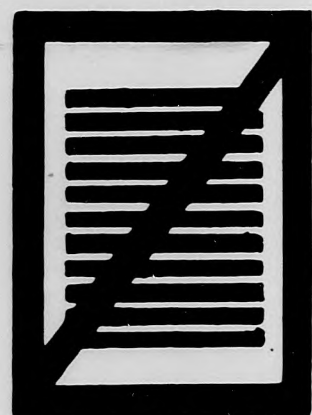
1961 : AUG. 30

A MIKROFILMEZÉSŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ŰRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HIREK

1961. /évf.nélk./

jan.1-dec.31.

Hiány: febr.18. 11.lap., máj.9. 9.lap., máj.29. 15.lap.,
jun.3. 17.lap., jun.5. 45.lap., jun.10. 17.lap.,
aug.17. 43-46.lap., aug.30. 31.lap., aug.31. 7.lap.,
szept.14. 21.lap., szept.30. 9.lap., okt.5. 21.lap.,
nov.3. 25.lap., nov.8. 19.lap., nov.9. 9.lap., nov.10.
7.lap., nov.16. 7.lap., dec.2. 33.lap., dec.4., dec.12.
27.lap.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. augusztus 30.

bb 2. szeptembertől sashalmon és csillaghegyen is árusítanak televíziót - központi raktárakat, „super meo-t”, állít fel a keravill - újabb szaküzletekbe vezetik be a minta szerinti árusítást

1 kf/kf vm ki

1961. augusztus 30.

az utóbbi években igen megnőtt az érdeklődés a közzükségleti híradástechnikai cikkek és az elektromos háztartási berendezések iránt. a keravill vállalat a nagyobb igényekre megfelelően igyekszik fejleszteni üzlethálózatát, az idén már öt új szaküzletet rendezett be, s az év végéig újabb hármat nyit. a hálózatbővítés ellenére néhány peremkerület lakói nem egyszer szóváteszik, hogy a belvárosba kell menniök a nagyobb berendezésekért, rádióért, televízióért, hűtőszekrényekért. ugyancsak sok gondot okoz, hogy a belvárosi üzletek nagyrésze már zsufolt.

néhány hónap tapasztalatai alapján változtat a helyzet a keravill új eladási formája, a mintaszerinti árusítás. jelenleg a rákóczi uti 62. számú villamossági - valamint a Lenin körút 22. számú híradástechnikai üzletben alkalmazzák ezt a módszert. az üzletben a vevő a mintából kiválasztja a neki megfelelő készüléket, kifizeti, s azt a vállalat a kijelölt időben házhoz szállítja. ezzel egyidőben szakembert is küld, aki a berendezést felszereli, illeszt, sőt megtanítja a tulajdonost a kezeléshez, a használatához, az apróbb rendellenességek megszüntetéséhez szükséges ismeretekre. sokan még idegenkednek az új formától, mondván, hogy nem azt a berendezést kapják, amit kiválasztottak. a gyakorlat azonban a szakemberek véleményét igazolta: eddig egyetlen kifogás, panasz nem érkezett a vállalatához a minta szerint eladott készülékek-
re.

a keravill most újabb üzletekbe vezeti be az új eladási formát. ennek érdekében a rudas lászló utcában és a szobi utcában központi híradástechnikai és villamossági cikk raktárt rendeznek be, s a boltokban kiválasztott árut onnan szállítják. a raktárban 5-6 műszerészről minőségi vizsgálgó csoportot szerveznek. ez a „super meo”, a raktárba kerülő berendezéseket tüzetesen, ismét átvizsgálja az esetleges hibákat kijavítja, s csak kifogástalan készülék kerül a vevő lakására. így a raktárnélküli, szűk csillaghegyi és sashalmi keravill üzletekben is kapható lesz - természetesen minta szerint - televízió, hűtőszekrény és egyéb nagyobb elektromos berendezés.

/folyt.köv./

6.00

/bb 2. szeptembertől.....1.folyt./vm

az új módszer szerint fog árusítani a szent istván köruti és a thököly uti villamosági szaküzlet és bevezetik a televízió minta utáni árusítását a rákóczi ut 30.számú boltban is.

az új eladási forma a közönségnek kényelmesebb, emellett csökkenti az üzletek zsúfoltságát, enyhíti a raktárhiányt. az eladóknak nem kell fáradozni a nehéz berendezések rakosgatásával, több idejük jut a vevőkre. szó van arról is, hogy később az igen nehéz és sok helyet igénylő villanyboylereket közvetlenül a gyárból, a hűtőszekrényeket pedig a nagykereskedelem raktárából szállítja házhoz a keravill./mti/

bb 1. újabb minőségi változás a józsef attila lakótelepen - megkezdtek a távfűtés vezetékhálózatának építését - a jövő évi új lakásokba már a fürdőszobai melegvizet is a távfűtő központ adja

i sb/tr vm ki

1961. augusztus 30.

az illői uti józsef attila városrészben évről-évre több lakást ad át a 44-es építőipari vállalat. az új lakótelepen azonban nemcsak számszerűségben, hanem minőségben, felszereltségben is fejlődnek a lakások. a konyhákban most már beépített butorokat szerelnek fel, szép műanyagpadlóval burkolják a szobákat és lemosható műanyagfestékkel vonják be az épületek homlokzatát. a minőségi változás mutatja az is, hogy megkezdődött a lakótelepen a távfűtés vezetékhálózatának építése.

a lakótelep első épületeiben, mintegy 700 lakásban vas-és cserépkályhával fűtenek, s csak négy toronyház lakásait melegítik télen a központi fűtés radiátorai. az új távfűtést most már nemcsak a magas épületekbe, hanem a három-négyemeletes házakba is bevezetik. a jelenleg épülő kőbányai hőerőmű adja majd a meleg vizet a távfűtéshez, addig átmeneti megoldásként kisebb hőközpontot szerelnek fel a lakótelepen. ez működik majd mind addig, amíg az erőmű át nem veszi a távfűtés feladatát. így az idén átadandó 889 lakásból majdnem 800-ban a télen már a távfűtés mentesíti a lakókat a szén és a fa cipeléstől, a tüzeléstől. a jövő évi új lakásokból már nemcsak a kályhákat, hanem a gázboylereket is „eltüntetik”, s a távfűtés hőközpontja szolgáltatja majd a fürdőszobai melegvizet is./mti/

605

- 2 -

bb 3. az ifjúsági filmbizottság javaslataira: filmtörténeti és filmesztétikai előadássorozatok több egyetemen

i dt/gk/m/sr

1961. augusztus 30.

az ifjúsági filmbizottság összejövetelein már több ízben szóváltottak, hogy jóllehet valamennyi művészeti ág közül a film gyakorolja a legnagyobb hatást az ifjúság különböző rétegeire, a pedagógusok egy része nem rendelkezik megfelelő felkészültséggel ahhoz, hogy formálja tanítványainak ízlését. a felszólalók - pedagógusok, újságírók, filmművészek és különféle neveléstudományi szakemberek - kezdeményezését felkarolta az ifjúsági filmbizottság, s a hiányosságok pótlására javaslatokat tett a művelődésiügyi minisztérium illetékes főosztályainak.

ennek eredményeként az új tanácsban a budapesti, a szegedi és a debreceni tudományegyetem bölcsészkarán, valamint az egri, a szegedi és a pécsi pedagógiai főiskolán filmtörténeti és filmesztétikai előadássorozatot indítanak. az oktatást filmklubok formájában bonyolítják le, amelyeknek vezetője az egyetem tantestületének egy tagja. a most meginduló előadássorozat két éves. tematikája pedig felöleli a filmesztétika és filmtörténet ismertetésén kívül a filmpedagógia és filmpszelektológia körét is. az előadások illusztrálásához szükséges filmeket a forgalmazó vállalatok bocsátják az egyetemnek s rendelkezésére. az idén meginduló sorozatok bizonyos mértékig kísérleti jellegűek, mert megrendezéseikkel tapasztalatokat akarnak gyűjteni a későbbi időpontban induló rendszeres képzés tematikájához, jegyzeteinek elkészítéséhez és tanterveinek kidolgozásához. a kezdeményezéssel el szeretnék érni, hogy az egyetemokről és főiskolákról olyan pedagógusok kerüljenek ki, akik kellő hozzáértéssel, felkészültséggel irányíthatják az általános és középiskolák növendékeinek filmesztétikai nevelését.

a fővárosi tanács oktatási osztálya ezenkívül - ugyancsak az ifjúsági filmbizottság javaslataira - tervezi, hogy az 1961-62-es tanévben filmesztétikai előadássorozatot illeszt a pedagógusok továbbképző tanfolyamainak anyagába. ezzel egyidejűleg a művelődésiügyi minisztérium középiskolai főosztályának felkérésére hozzákészítik a középiskolások filmesztétikai oktatási tantervének kialakításához.

/mti/

- 3 -

bb 4. 10-20 százaléknyi kárt hárit el a gabona- vetőmag csávázás - a növényvédő állomások nagyteljesítményű csávázógépekkel készülték fel az őszi vetésre

1 cs/j/m/sr

1961. augusztus 30.

a buza kőüszögjének kártételére jellemző, hogy még nemrégiben is évente többmillió mázsa termésiesést okozott hazánkban. a tényleges szem eszteségen kívül igen számottevő az üszkös buzából készült liszt és a korpa minőségi romlása is. a csávázás elhanyagolása gyakran még most is 10-20 százalékos termés-csökkenést okoz. a földművelésiügyi minisztérium növényvédelmi szolgálata éppen ezért nyomatkosan felhívja a termelők figyelmét a vetés előtti csávázásra. mint az illetékes szakemberek tájékoztatásul közölték, a buza kőüszögje és az árpa fedett üszögje ellen legjobban véd a vegyszeres csávázás. a hagyományos nedves vagy porcsávázással szemben mindinkább előtérbe kerül a higanytartalmu vegyszerekkel végzett nagyüzemi gépes csávázás. ez a módszer egyesíti a nedves és a porcsávázás előnyeit. erre azért van szükség, mert a nedves csávázás a vetőmagra tapadt üszögspórákat pusztítja el, míg a poralaku bevonat a talajfertőzések ellen védi a vetőmagot. a villanyerővel működő vagy traktormeghajtású csávázógépek minden mázsa vetőmagra 3 liter 3 százalékos csávázóoldatot permeteznek. az így csávázott mag szárítás nélkül azonnal vethető, vagy zsákokban kereszt sorosan rakva, hosszabb ideig is tárolható. előnye a nagyüzemi gépes csávázásnak, hogy egy-egy gép 300 mázsa vetőmagot lát el vegyszeres védő bevonattal. a nagyteljesítményű pc csávázógépeket a megyei növényvédő állomások állítják munkába, a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságokkal kötött megállapodás szerint. a növényvédő állomások országsszerte felkészültek az őszi vetést megelőző fontos munkára: minden eddigénél nagyobb számu, gondosan ellenőrzött gép áll rendelkezésükre.

/mti/

- 4 -

bb 9. fejlesztik a mosonmagyaróvári kötöttárugyárat

vid te-lm ki

1961. augusztus 30.

a mosonmagyaróvári kötöttárugyárba még az idén újabb csehszlovák kötőgépek érkeznek, jövőre pedig nagyobb beruházásokra kerül sor. új rezsimhelyt építenek, a jelenleginek a helyiségét pedig konfekcionáló üzemmésszé alakítják át. munkás-jóléti épületet is emelnek, a fürdőkön, öltözőkön kívül ebben az épületben helyezik el az orvosi rendelőt is./mti/

bb 10. bővítik a zala megyei bolthálózatot

vid sz/te-lm mi

1961. augusztus 30.

zala megyében fejlesztik az üzlethálózatot. a meszőv tiz iparcikk kereskedelmi és négy élelmiszerboltot alakít át önkiszolgálóvá különböző falvakban. ezzel ötvenhétre emelkedik a megyében a falusi önkiszolgáló boltok száma.

nagykanizsán eszpresszót nyitnak a város központjában.

/mti/

bb 11. külföldi helyett hazai papír-ipari fehérítőanyag

vid szf/te-lm mi

1961. augusztus 30.

a diósgyőri papírgyárban korábban külföldről beszerzett optikai fehérítőanyagot használtak a finomatt papírfélékhez, főként a bélyeg- és kártyapapírokhoz, hogy tetszetősebb, világosabb színűek legyenek. ez az anyag meglehetősen sokba került. égerszegi józsefnek, a gyár műszaki vezetőjének javaslatára hazai anyag használatára tértek át. a hazai anyag jól bevált és ma már rendszeresen ezzel fehérítik az exportra szánt finom papírfajtákat is. évente több mint hetvenezer forintot takarítanak meg a magyar fehérítőszerrel./mti/

8.30

- 5 -

Ma

bb 22. móríc zsigmond szobrot avatnak a szikszói iskolában

vid fm/ke vm fm

1961. augusztus 30.

a szikszói nyolctantermes általános iskolában a tanévnyitáskor avatják móríc zsigmond mellszobrát - halmágyi istván szobrászművész alkotását. a szobrot az épület bejárata mellett helyezték el, vízmedence és virágos park övezi. a környék csinosítását a szülők és az uttorók végezték./mti/

bb 26. helyreállították a szombathelyi isis-templom homlokzatát

vid fm/ke vm fm

1961. augusztus 30.

szombathelyen öt éve folyik az isis-szentély ásatása, amelynek során 70x50 méteres épületcsoport alapjai kerültek elő. a homlokzat maradványai olyan ép állapotban voltak, hogy az egészet helyre lehetett állítani. hajnóczy gyula, dr. szentlélek tyhamér és vákár tiber előtevei alapján az építőipari és közlekedési műszaki egyetem építészettörténeti tanszéke elkészítette a helyreállítás tervét. most a munkák egyik jelentős állomásához érkeztek. ismét áll a 9 méter magas homlokzat, négy oszloppal, felette fehér márványból faragott frizzel.

a hátsó homlokzat fehér-márvány párkány-töredékei most kerülnek elő a földből. 1962-re a központi szentély melletti csarnokokat is helyreállítják. ezek közül a legszebb egy hat oszlopból álló csarnok lesz. a 8-méteres gránitoszlopok fehér-márvány oszlopfővel szerencsésen megmaradtak. jövőre már megtekintheti a közönség az iseumot. a feltárt isis-szentély méreteiben meghaladja az itáliaiakat, sok hasonlóságot mutat alexandria, egyiptom és az egykori római birodalom keleti területeinek nagy szentélyeivel./mti/

8.40

- 6 -

the

bb 15. megkezdődött a munka a mosonmagyaróvári Lengyárban

vid te-lm ki

1961. augusztus 30.

a dunántúli rostkikészítő vállalat mosonmagyaróvári telepén megkezdődött a munka. a tavalyinál többet, összesen 455.000 mázsa lenkórót dolgoznak fel. ennek csaknem háromnegyed részét már a telepre szállították. győr-sopron megyében ahol a száraz időjárás ellenére a vártnál jobb termést takarítottak be, már befejezték a szállítást. további szállítmányokat várnak a zirc környéki állami gazdaságokból és a tiszántulról./mti/

bb 16. száz fiatal készül a szőlőtermelő szakmunkás-vizsgára tarcalon

vid so/j-lm so

1961. augusztus 30.

a borsod megyei állami gazdaságokban eddig több mint 10 szakmunkásképző tanfolyamon csaknem 500 dolgozó szerzett képesítést. a legnagyobb sikert a tarcali állami gazdaságban rendezett szőlészeti szakmunkásképző érte el, ahol jelenleg is 100 fiatal tanul, akik jövő év tavaszán kapnak bizonyítványt.

a korszerű gazdálkodás követelményeinek elsajátítására az állami gazdaságokban az elkövetkező három év alatt ezer idősebb dolgozóból és 1300 mezőgazdasági tanulókból képeznek szakmunkásokat. az ötéves terv végére az állattenyésztésben, a növénytermesztésben és a gazdálkodás más ágaiban összesen 2.300 jólképzett szakmunkás segíti majd a hozamok növelését./mti/

bb 17. megkezdtek a felvételeket a nyiregyházi felsőfoku kertészeti technikumban

vid fm/ke-lm fm

1961. augusztus 30.

az idén tavasszal nyílt meg a nyiregyházi felsőfoku kertészeti technikum. az első félévi tapasztalatok azt mutatják, hogy az új iskolatípus beváltja a hozzáfűzött reményeket. a tanulók sikeresen sajátítják el a gyümölcs-termesztéssel és szőlészettel kapcsolatos ismereteket. az iskola jólképzett tanári karral és korszerű tangazdasággal rendelkezik.

most készülnek az új oktatási idényre. az ősszel nyíló első osztályba már öt megye; - szabolcs, hajdu, borsod, heves és nógrád - területéről kérhetik felvételüket az érdeklődők./mti/

9.35

- 7 -

le

bb 18. huszonöt ezer hold öntözésére rendezkednek be a viharsarki csatornák mentén

vid so/j-lm so

1961. augusztus 30.

a viharsarki csatornák mentén: békéscsaba, gyula, gyulavári, doboz és kétegyháza környékén működő hat vizgazdálkodási társulat egyesítését tervezik. a 154.000 holddal rendelkező kettőshasznú társulat az öntözésre és a belvizlevezetésre sokkal jobban kihasználhatja a nagyüzem lehetőségeit. az öntözésben máris jó eredményeket ért el békéscsabai május 1., gyulavári Lenin hagyatéka tsz és a többi termelészövetkezet tapasztalatai alapján már készülnek az egyesített társulat tervei. az élővíz-csatornák mentén levő termelészövetkezetek zöldség, abrak- és szalastakarmány öntözésére a jelenlegi 5000 hold helyett 25.000 holdon hasznosítják a termést fokozó vizet az elkövetkező években./mti/

bb 19. megkezdik a szőlőfeldolgozást a vaskuti borkombinátban

vid so/j-lm so

1961. augusztus 30.

a kiskunság nagyterjedésű szőlővidékén rövidesen megkezdődik a szüret. a felkészülést ellenőrző szemlék mindenütt megkezdődtek. külön bizottság méri fel a gazdaságok fizikai és műszaki felkészültségét az idei szüret lebonyolítására. a szövetkezeti gazdaságokban biztosítottak találták a termés betakarítását. több helyen közös feldolgozó üzemekben kerül présbe a szőlő. tiszakécskén, jánoshalmán a termelészövetkezetek az állami pincegazdaság feldolgozó üremeiben dolgoztatják fel a termést.

az állami gazdaságokban is előkészültek a szüretre. az ország legnagyobb, de még éplülő borkombinátjában, vaskuton is az idén megkezdődik a feldolgozás. az izsáki állami gazdaságban pedig a napokban kerül átadásra a homokvidék legmodernebb borpincéje, ahol 14.000 hektoliter bort tárolhatnak, télen, nyáron megfelelő hőmérsékleten./mti/

9.10

- 8 -

le

bt 12. vegyileg tiszta meszet készítenek dorogon az import megszüntetésére

vid szf/te-lm mi

1961. augusztus 30.

a dorogi mészműveknél többhónapos kísérlet után, az országban először, nemrég megkezdtek az ugynevezett vegyileg tiszta égetett mész üzemszerű gyártását. ezt a különleges tulajdonságú, a közönséges mésznél jóval értékeőbb anyagot a gyógyszergyárak és egyéb vegyipari üzemek nyugati országokból hozzák be. a csak egészen minimális szennyezőanyagot tartalmazó mész készítéséhez körültekintő munka, s főleg higiénikus környezet szükséges. ezért a dorogi mészműben a követelményeknek megfelelően átalakították és új berendezésekkel szerelték fel a hidrátüzemet. eddig 3.300 mázsa értékes, vegyileg tiszta meszet készítették. de még korántsem tudják kielégíteni a hazai igényeket, ezért a tervek szerint a következő években új, automatikus berendezésekkel felszerelt, nagyteljesítményű hidrátüzemet építenek./mti/

bb 13. megkezdtek a silókukorica betakarítását szabolcs-szatmár megyében

vid kz/so-lm mi

1961. augusztus 30.

szabolcs-szatmár megyében az idén mintegy 10.000 holdon termeltek a közös gazdaságok silókukoricát. az időjárás ezen a vidéken kedvezett e fontos takarmánynövény fejlődésének, a megyében átlagosan 180-200 mázsa tákarítanak be holdanként. a silókukorica betakarítását, mivel ezekben a napokban már elérte azt az érettségi fokot, amikor tápanyagokban leggazdagabban lehet tartósítani, a megye egész területén megkezdtek. a megye állami és szövetkezeti gazdaságai az idei őszön több mint 2 millió mázsa kitűnő minőségű, tápanyagban gazdag silótakarmányt készítenek./mti/

bb 14. grófi vadászkastélyból szociális otthon

vid fm/ke-lm fm

1961. augusztus 30.

a csongrád megyei sövényházán helyreállítják az egykori pallavicini-vadászkastélyt. az eklektikus stílusban épített kastélyban négy-és félmillió forint beruházással szociális otthont rendeznek be. az épületet központi fűtéssel látják el. az idén 60, jövőre pedig összesen 150 idős embert helyeznek itt el. rendbehozzák a kastély parkját is./mti/

8.45

- 9 -

le

bb 5. kiadvány a tanácsköztársaság szolnok megyei eseményeiről

vid fm/ke vm fm

1961. augusztus 30.

az mszmp szolnok megyei bizottságának kiadásában megjelent a „szolnok megye 1918-19-ben” című könyv, amelyet a tudományos ismeretterjesztő társulat szolnok megyei szervezetének munkaközössége állított össze. a munkaközösség tagjai a 42 év előtti dicső napok megyei emlékeit veteránok visszaemlékezéseiből, levéltárak adataiból, az egykori újságokból gyűjtötték össze. a megyét földrajzi helyzete különösen jelentőség tette a tanácsköztársaság idején. a tiszta vonalának védelme a fiatal vörös hadsereg egyik legfontosabb feladata volt. a tiszai csatákat hiteles adatok alapján rögzítették. részleteket közölnek Stromfeld Aurél és Szamuely Tibor szolnoki beszédeiből. /mti/

bb 24. huszonöt ország béketanácsának küldünk előadásokat Liszt életéről, s hanglemezeket, magnetofonszalagokat a nagy zeneszerzők műveiből

1 di/hné vm sr

1961. augusztus 30.

a béke-világtanács tagjai a magyar békemozgalom kezdeményezésére javasolták a világ népeinek, hogy az idén a tudomány, a művészet nagy alakjainak sorában emlékezzenek meg Liszt Ferenc születésének 150. évfordulójáról. a magyarországi ünnepek megrendezéséből kivesszi részét az országos béketanács is. a jubileum alkalmából 25 ország béketanácsának küld hanglemezeket és magnetofon-szalagokat a nagy magyar zeneszerző műveiből, s ezzel egyidejűleg a világ minden részébe előadást és diafilmet juttat el Liszt Ferenc életéről, munkásságáról. azt is elhatározták, hogy a magyar posta Liszt-émlék-bélyegét is megküldik. ez azt jelenti, hogy mintegy 50 országba érkeznek majd ilyen ajándécsomagok.

az országos béketanács részt vállal a Liszt-bartók évforduló ünnepeinek előkészítésére és lebonyolítására alakult bizottság munkájából is. ezenkívül Sopronban nagyszabású Liszt-hangversenyt rendez, amelyre osztrák zenebarátokat is meghív. /mti/

9.40

10¹²

- 12 -

bb 6. mind több vasi tsz-fiatal látogat külföldre

vid so/j vm so

1961. augusztus 30.

a külföldi társasutazások egyre népszerűbbek a vas megyei tsz-fiatalok körében. augusztus végéig csehszlovákiában 50, a német demokratikus köztársaságban 18, a szovjetunióban 17, franciaországban 4, olaszországban és Lengyelországban 3-3 vasi fiatal járt, a közeljövőben pedig 53 falusi fiatal indul a szovjetunióba. a társasutazások költségeinek egy részét a termelőszövetkezetek fedezik. /mti/

bb 7. tíz vasi faluban állandó jellegű kiállítást létesítenek

vid fm/ke vm fm

1961. augusztus 30.

a képzőművészek vas megyei munkacsoportja és a tit vas megyei szervezete a megye tíz községében állandó jellegű kiállítást létesít. bemutatják Derkovits grafikáit s a Bács megyei képzőművészek alkotásait. az anyagot három hónaponként cserélik, s több alkalommal képzőművészeti előadásokat is tartanak. /mti/

bb 8. mezőgazdasági szakember-klubok veszprém megyében

vid so/j vm so

1961. augusztus 30.

a medosz kezdeményezésére veszprém megye két mezőgazdasági központjában, Pápan és Keszthelyen létrehozták a mezőgazdasági szakemberek klubját. e klubokban az állami gazdaságok, gépállomások és a termelőszövetkezetek szakemberei rendszeresen találkozhatnak a megye szakembereivel. a klubélet irányítására öttagú bizottságot választottak. /mti/

9.40

10¹⁵

- 13 -

le

le

bb 23. Összel újabb nagyüzemi gyümölcsösöket létesítenek a kiskunsági sívóhomokjain

vid so/j-lm li

1961. augusztus 30.

a duna-tisza közén az elkövetkező években többtízezer holdon létesítenek új, nagyüzemi zárt-gyümölcsösöket. a korábbi évek telepítései máris új arculatot adnak e tájnak, a jövő tervei nek megvalósításával pedig egy nagy gyümölcsösök kert lesz az egész kiskunsági homoktenger. e kép körvonalai már itt-ott megtalálhatók. ágasegyháza, iszák, bugac, helvécia és baja környékén százholdas táblán fejlődnek egészségesen a fiatal fák. egyrésztük már termést is ad. az iszaki állami gazdaságban például a

110 holdas törpealmás négyéves fáin érik az alma.

megyeszerte megkezdődtek már az előkészületek az őszi telepítéshez. a termelőszövetkezetekben megtörténtek a talajvizsgálatok, s a kijelölt táblákon a talajelőkészítési munkát végzik. az ősszel több mint 3000 hold területet telepítenek be az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek kajszi, a megye déli vidéken pedig az almafákból. /mti/

bb 25. új kenyérgyár tatabányán - korszerűsítik a falusi pékségeket Komárom megyében

vid szf/te-lm mi

1961. augusztus 30.

Komárom megye bányavidékein és a termelőszövetkezeti községekben javítják a lakosság kenyérellátását, könnyítik a sütőipari dolgozók munkáját. oroszlány bányászvárosban körülbelül másfélmillió forintos költséggel korszerűsítik, új gépsorral szerelik fel a kenyérgyárat, automatikus kemencét helyeznek üzembe. gombnyomásra működő szerkezet veti majd be, szedi ki a kenyeret és a raktárba is gép szállítja el. a kemence fűtést fotocella irányítja. a berendezés önműködően csökkenti, illetve növeli a hőmérsékletet. tatabányán az év végéig elkészül a több mint hétmillió forintos költséggel épülő, napi 120 mázsás teljesítményű új kenyérgyár. itt is korszerű gépek dagasztanak majd, automatikusan adagolják a lisztet, a vizet, az élesztőt és mérik, darabolják, formálják a tésztát.

Szükségessé vált a megyében a termelőszövetkezeti községek sütőüzemeinek felújítása, korszerűsítése is, mert a termelőszövetkezeti asszonyok jó része nem süti már otthon a kenyeret. az idén korszerűsítették, új gépekkel szerelték fel például a szomori, a vértesszöllősi, a tarjáni és a tardósi sütőüzemeket. az év végéig még több falusi pékség kap korszerű dagasztó, formázó, vágó, érlelő, lisztkeverő és egyéb adagológépeket. /mti/

8
9.45

14

bb 28. gazdag programot állítottak össze az új idényre a Komárom megyei bányász művelődési házak

vid fm/ke szb fm

1961. augusztus 30.

Komárom megye bányász művelődési házai már készülnek az új idényre. oroszlányban az idén társadalmi munkával és közsegfejlesztési alapról bővítették a művelődési házat, s így a tavalyinál már gazdagabb terveket tudtak készíteni. több irodalmi előadást tartanak, színjátszó csoportjuk egész estét betöltő műsort mutat be a legjobb humoristák jelenteiből. programukban fontos szerepet kapott a környező bányász községek rendszeres látogatása. művészeti csoportjaik az idén 20 előadást tartanak a környező községekben. tatabányán a legnagyobb művelődési házat, - a kétszáztagú bányászegyesítő otthonát - az idén korszerűsítik. ezért a színjátszók, táncosok, a szimfónikus zenekar ebben az idényben főleg a peremkerületi művelődési házakban lép fel. nagy érdeklődés előzi meg az irodalmi színpadnak a világirodalom remekeiből összeállított háború és béke című új műsorát.

a megye egyik legfiatalabb bányász művelődési házában, a 600 személyes, színházteremmel ellátott sárisápi művelődési házban kéthetenként vendégszerepel a déryné színház együttese. a dorogi józsef attila művelődési házban az idén ismét megrendezik a tavaly nagy sikert aratott operasorozatot: havonta egyszer az operaház művészei szórakoztatják a dorogi bányászokat. kidolgozták az ismeretterjesztő előadások terveit is. a több mint 300 tagot számláló irodalombarátok köre megalakítja az irodalmi színpadot. /mti/

bb 30. tizennégy román tannyelvű, illetve nyelvoktató óvoda és 24 iskola működik hazánkban

1 vt/hné szb sr

1961. augusztus 30.

1945-ben már az ideiglenes nemzeti kormány rendeletben biztosította a nemzetiségi tanulók oktatásának lehetőségét. az 1951-ben megjelent törvényerejű rendelet alapján pedig megszervezték hazánkban a román tannyelvű, illetve nyelvoktató iskolákat. mindezt indokolja, hogy Magyarországon három megye - békés, csongrád és hajdu-bihar - területén mintegy 20.000 román nyelvű állampolgár él. hét olyan községünk van, ahol a lakosság több mint 20 százaléka román anyanyelvű. az elmúlt években több románlakta község kapott új iskolát, művelődési házat. kétegyházában például négytantermes általános iskola, méhkeréken művelődési ház létesült. a román településeken nagyrészt a művelődési intézmény élén román igazgató áll, s mind több román pedagógus kapcsolódik be a népművelési munkába. általunk évente több ezer forint értékű könyvet vásárol a román népköztársaságtól, a népkönyvtárak részére. /folyt.köv./

le

9.55

- 15 -

10.15

bb 32. a gázkitörés világviszonylatban mindennapos jelenség - kovakövel felgyújtott gázvulkánok - évekig égő gázfáklyák földünk különböző részein

i tz/gk vm ki

1961. augusztus 30.

a nagyhegyesi gázfáklya lángjának kialvása után a magyar távirati iroda munkatársa megkérdezte dr. Dank Viktort, a kőolaj-ipari tröszt kutatási osztályának helyettes vezetőjét, gyakori jelenség-e az ilyen gázkitörés és ha nem emberi vigyázatlanság, akkor mi okozhatja a gáz meggyulladását.

a nagyhegyesihez hasonló gázkitörések - hangzott a válasz - a korszerű biztonsági intézkedések ellenére is még mindig gyakori velejárói a kőolaj-és földgázkutatásnak. ha például a már átfurt rétegekből a gáz beszökik a furólyukba, hiába zárták le már idejében a kut száját, gyakran sikerül megkerülnie a kut felső, már beépített béléscsővét, s akkor a környező földréteget megrepesztve a kuttól kisebb-nagyobb távolságban a felszínre tör. ez történt most nagyhegyesnél is, ahol a mélységből körülbelül 100 atmoszféra nyomással elindult gáz jutott a felszínre. a gáz ilyenkor a felső rétegekből kőzetdarabokat ragad magával, s ha ezek akár egymásnak, akár a furótorony vasalkatrészeinek csapódnak, éppen úgy szikrát vetnek, mint a gyermek kezében a kovakő. s egyetlen ilyen szikra elegendő a kiömlött gáztömeg meggyújtására.

a földgáz-és kőolajkutatás mai méretei mellett érthető, hogy szinte nincs nap, amikor valahol a világon ilyen vagy hasonló okokból gázkitörés ne következne be. az esetek legnagyobb részében a gáz meg is gyullad. mégpedig minél előbb, annál jobb. a levegőnél nehezebb szénhidrogének ugyanis nem tudnak felszállni, lassan szétterülnek a talaj fölött, s minél később gyulladnak meg, annál nagyobb területen pusztít a tűz. ha pedig a gáz egyszer meggyulladt, „eloltani”, nem lehet és nem is célszerű. az egyetlen lehetőség valamilyen módon a föld mélyén elzárni az utját. nagyhegyesen a kut beomlása gyorsan megoldotta a kérdést, de az eset nem mindig ennyire kedvező.

voltak és most is vannak sokkal nagyobb arányú kitörések. az idősebbek talán emlékeznek még a romániai moreni tüztengerre, a kissármási, nagysármási és kiskapusi katasztrófára. de ma is három hónapja ég már egy hatalmas gáz-és olajfáklya a perzsa-öbölnél és évek óta hiába próbálják eloltani például az egyik venezuelai gázvulkánt. ugyancsak hosszú ideig lángolt a földgáz az olaszországi corte maggiore környékén és igen sokszor keserítették meg a gázkitörések az osztrák szakemberek életét például a mühlbergi, a zirterdorfi és a zwerndorfi kutatásoknál.
/folyt.köv./

10.05

- 16 -

/bb 32. a gázkitörés....1.folyt./vm

hazánk ebből a szempontból eddig szerencsés volt. a hazai kőolaj-és földgázkutatás huszonnégy éves története már tizennégy gázkitörést ismer, 1953-ból például négyet is. a tizenötödik, a nagyhegyesi volt eddig a legnagyobb, de világviszonylatban még ez is az egészen kisméretűek közé tartozik./mti/

bb 27. gyümölcsöző együttműködés a komárom megyei üzemek és a kutató intézetek között

vid te vm ki

1961. augusztus 30.

komárom megyében, az ország egyik legjelentősebb ipari vidékén az utóbbi években jelentősen javult az üzemek és a tudomány dolgozói között az együttműködés. a kutató intézetek egyre több olyan kérdéssel foglalkoznak, amelyek a gyárak gyakorlati munkájához nyújtanak segítséget. az almásfüzitői timföldgyár jólképzett műszaki gárdájának például szoros kapcsolata a fémipari kutató intézet munkatársaival. több közös témájuk elsősorban a gyár következő évekre tervezett bővítését szolgálja. sok segítséget nyújtanak az üzemnek az edtvös Loránd tudományegyetem, a műegyetem tanszékei is. az atomenergia bizottság kutatóival végzett közös munka eredményeként most több izotópos berendezést helyeznek üzembe a mérés és az automatizálás különböző területein. ezekkel eddig nehézkesen, vagy egyáltalán meg nem oldott feladatokat látnak el.

az esztergomi szerszámgépgyárban sokszor megfordulnak a szerszámgépfelkészítő intézet munkatársai. az üzem műszaki gárdája mindig kikéri véleményüket egy-egy új géptípus kialakításánál, s a kutatók munkáját jól tudják hasznosítani a nyárban. az oroszországi bányák és a szénbányászati kutató intézet többéves együttműködése is igen eredményes. az oroszországiak szívesen és bátran alkalmazzák a kutatók új géptípusait. itt került frontfejtésbe, országosan elsőként, a termelékenységét jelentősen növelő f-5-ös kombajn. a gyakorlati szakemberek tapasztalatai, javaslatai alapján most módosítják a gépet és ezzel ötven százalékkal növelik teljesítőképességét. ugyanakkor közös munkával kialakítják a körszelvényvágathajtó gépet./mti/

10.13

-17-

bb 30. /tizennégy román tannyelvű, ... folyt./- szb

kormányzatunk gondot fordít arra, hogy a román nemzetiségű gyerekek anyanyelvükön tanulhassanak. hazánkban jelenleg hét tannyelvű /itt a foglalkozás anyanyelven történik/ és hét nyelvoktató óvoda működik. az autóbibiakban a foglalkozás részben román, részben magyar nyelvű.

a z általános iskolák szintén kétféle típusúak: a tannyelvű iskolákban a reál-tárgyakat magyarul, a humántárgyakat románul oktatják a nyelvoktató iskolákban minden tárgyat magyarul tanítanak, de heti két-három órában kötelező jelleggel a román nyelvet is oktatják. tíz tannyelvű iskolában 60 képesített román pedagógus tanít, a 13 nyelvoktató iskolában pedig 15 román nevelőt is foglalkoztatnak.

gyulán a román nemzetiségű gyerekek számára általános iskolai diákothont létesítettek. az itt elhelyezettek mindössze 30-60 forint havi hozzájárulást fizetnek. 1949 őszén megnyitotta kapuit a gyulai román gimnázium. emellett ugyancsak megtalálható a diákothon, ahol a fiatalok havi, átlag 100 forintos hozzájárulás ellenében teljes ellátást kapnak.

a román tannyelvű és nyelvoktató iskolák számára román nyelvű tankönyveket adunk ki, évente átlag 10-20-félét. ezenkívül külföldi folyóiratokat és szaklapokat is rendelkezésükre bocsátanak.

a szegedi pedagógiai főiskola román tanszékén és az eötvös Loránd tudományegyetem román nyelvi tanszékén képezik az általános és a közsépi iskolai tanárokat, a felsőfoku tanítóképzőkben pedig az általános iskolai tanítókat. a román nemzetiségű óvónők képzéséről a szarvasi felsőfoku óvónőképzőben gondoskodnak. felsőoktatási intézményeink teljes mértékben kielégítik a román nyelvű óvónő, tanító- és tanárszükségletet.

a hazafias népfreton belül működik a magyarországi románok demokratikus szövetsége, amely jelentős segítséget nyújt a hazánkban élő román nyelvű dolgozók kulturális színvonalának emeléséhez, a román kulturális és népművészeti hagyományok gyűjtésével, feldolgozásával pedig hagyományaik ápolásához. a magyarországon élő román nyelvű lakosság öntevékeny művészeti csoportjai nagy sikerrel szerepelnek különböző versenyeken, fesztiválokon, s országszerte közkedveltek. /mt1/

10.15

- 18 -

10.20

bb 29. romeo és juliával nyit a szegedi nemzeti színház, megkezdődtek a próbák

vid fm/ke-lm fm

1961. augusztus 30.

a szegedi nemzeti színházban - amelynek szegedi és falusi tájéradásait tavaly csaknem negyedmillióan nézték meg - megkezdődtek a próbák. shakespeare: romeo és julius című drámájának előkészületei folynak most, amellyel szeptember 22-én nyitja kapuit a színház. a nyitó darabra szendrő józsef, az új főrendező készíti fel a szereplőket. a romeo és julia címszerepeit két most végzett főiskolás, pap éva és mécs károly alakítja. a színház azért nyit prózával, mert a karmesterek, az énekkar, a zenekar és a balettkar csaknem teljes létszámmal résztvevő a nyári ünnepi játékokon, s így most pihenőt tartanak

a színház műsorprogramja igen változatos; a próza-, opera- és operettkedvelők igényeit egyaránt kielégíti. a prózai művek sorában bemutatják rozov: felnőnek a gyerekek című művét, mesterházi lajos pesti emberek című alkotását. jókai aranyember -ét és egy - egyelőre meg nem határozott - gorkij darabot.

az opera-együttes hazánkban először mutatja be prokofjev: eljegyzés a kološtorban című vigoperáját, amelyet moszkvában csaknem állandóan nagy sikerrel játszanak. több mint száz év után ismét játsszák hazai színpadon verdi: nabucco-ját. a programban szerepel még orff: a hold című egyfelvonásos operájának előadása is, amelyet eddig magyarországon még csak hangversenyszerűen, oratóriumként adtak elő. az új tagokkal erősödött balettkar ravel: bolerojával és casella: a korsó című balettjével lép a közönség elé. ezeken kívül kálmán: cirkuszhercegnő, ábrahám: viktória, fényes: pesti háztetők alatt című operettje szerepel a szegedi nagyszínház programjában. a kamaraszínházban shaw: az ördög cimborája, fehér klára: kevés a férfi, brecht: koldusopera, bródy: tanítónő című művét játsszák./mt1/

--

10.30

- 19 -

10.35

le

bb 33. piacra került a befőznievaló gerezdes-paradicsom

1 n/j/-lm ká 1961. augusztus 30.

a nagyvásártelre szerdán reggel 149 vagon és 118 tehergépkocsi áru érkezett, a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 60 vagon burgonya, 15 vagon hagyma, 2 vagon fejeskáposzta, 1 vagon fűzűk, 17 vagon zöldpaprika, 12 vagon paradicsom, 1 vagon levesbevaló gyökérzöldség, 25 vagon görög-dinnye, 4 vagon vegyes gyümölcs, 1 vagon alma, 1 vagon szilva, 3 vagon szőlő, 3 vagon tojás, és 4 vagon vágottbaromfi. szerdán megjött győr vidékéről a vastaghéjú nagy-gyümölcsű, befőznievaló gerezdes-paradicsom, az állami élelmiszerboltok különként 1.30-1.60 forintért hozták forgalomba, a pest környéki kertészeti termelőszövetkezetek is megkezdtek a petrezselyemgyökér szállítását, az állami boltok különként 3.60-4.40 forintért árusították, megjelent a piacon a nyárvégi sóska, ára 4.80 forint különként, a magvaváló és ringló szilvát különként 2-2.60 forintért adták. /mti/

bb 36. megkezdtek a rizsföldek lecsapolását csongrádban - két hét múlva aratnak

vid ká/j szb ká 1961. augusztus 30.

az ország legmelegebb vidékén, csongrádban az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek az idén mintegy 4000 holdon termelnek rizst a legnagyobb, „rizses” gazdaságokban, a hódmezővásárhelyi állami gazdaságban és a cserebökényi népszabadság termelőszövetkezetben megkezdődött a lecsapolás, és ezeken a táblákon két hét múlva már aratnak. /mti/

bb 37. kenyér-bemutató vas megyében

vid ká/j szb ká 1961. augusztus 30.

a hazafias népfront vasvári járási bizottsága buzatermesztési ankétot és kenyér-bemutatót rendezett rábahidvégen. az ankéton felhívták a termelőszövetkezeti vezetők figyelmét a szovjet bezosztája és az olasz autonómia buzafajták termesztésére, amelyek a helyi termelőszövetkezetben 23.6, illetve 21.7 mázsás holdankénti terméssel fizettek. a vendéglátó uttörő termelőszövetkezet vezetősége bemutatta a vendégeknek a szovjet, az olasz és a magyar bányai buza lisztjéből sült kenyereket, mint a kóstolón kiderült: a külföldi búzákból is éppen olyan izletes kenyeret lehet sütni, mint a magyar bányakutiból. /mti/

13.30

1340

..

-20-

le

bb 35. szedik a mandulát a baranyai lankákon

vid so/j szb so 1961. augusztus 30.

baranyában, az ország legrégebb gyümölcsstermelő táján több helyen megkezdtek a mandula szedését, a mintegy 65.000 mandulafa háromnegyed része hozott gyümölcsöt az idén. egy-egy fáról 30-40 kiló mandulát szednek. /mti/

bb 34. időjárásjelentés

te szb 1961. augusztus 30.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 30-án, szerdán délben:

a meleg kissé fokozódik

a száraz, meleg, csendes időjárás európa nagyrészen uralkodóvá vált. felhős; szeles, sokfelé csapadékos hűvös idő csak a szovjet-unió európai területeinek egyes tájain van.

házánkban tegnap általában gyengén felhős, meleg idő volt. eső nem esett. a hőmérséklet a nap folyamán általában 25-29, egy-két helyen 31 fokig emelkedett. ma hajnalban az északi-északkeleti megyékben 7-10, máshol 10-15, néhány helyen azonban csak 16 fokig süllyedt. a nap országsszerte 9-12 órán át sütött.

ma délelőtt 10 órakor általában derült volt az idő, a hőmérséklet 21-24 fok között váltakozott. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 22.3 fok volt 2.0 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon 23 fok.

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő, száraz idő. gyenge /a déli, délutáni órákban kissé élénkebb/ légáramlás. a meleg kissé fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 28-31 fok között.

előrejelzés a balaton területére holnap reggelig:

gyenge légáramlás, kevés felhő, száraz idő. a hőmérséklet napnyugtakor 24, hajnalban 15 fok körül lesz.

a duna vízállása ma reggel 292 centiméter. /mti/

13.50

14⁰⁰

-21-

le

bb 38. határidő előtt adtak át 73 új tantermet a budapesti építők - a tervezettnél három hónappal előbb fejeződött be a tiztantermes szárcsa utcai iskola építése

i sb/gk szb ki

1961. augusztus 30.

az elmúlt években sok gondot okozott, hogy hiába készültek el az új iskolák az előírt határidőre, mégis hetekkel később a tanítás a butorok és felszerelések elhelyezése miatt. az idén a szerződésben vállalt határidő előtt fejezték be a főváros új iskoláinak építését az építésügyi minisztérium budapesti vállalatai.

az érdi uti kilenctantermes iskolát majdnem egy hónappal előbb adták át. megkezdődött a padok és egyéb butorok elhelyezése az üllői uti józsef attila lakótelep első iskolájában, ahol 16 tanterem várja az új városrész tanulóit. nemrégiben még a pasaréti uti 12 tantermes iskola építői álltak a legrosszabbul az építkezéssel, de már pótolták az elmaradást, sőt ők is a tervezettnél hamarabb fejezték be a munkát. a budapesti építők összesen hat új iskolát szítottak, amelyekben a tanévnyitáskor 73 korszerűen berendezett új tanterem fogadja a diákokat.

az év végéig pest megyében három és a fővárosban még négy iskolát kell felépíteni, összesen 54 tanteremmel. a vállalatok ezeket is határidő előtt készítik el. így a 25-ös építőipari vállalat már a jövő hét elején átadja csepelen a tiztantermes szárcsa utcai iskolát, amelynek építését a szerződés szerint csak három hónappal később kellene befejezni. /mti/

bb 39. 671 értékes tárgynyermény a lotto pénteki jutalom sorsolásán

i kf/kf szb ki

1961. augusztus 30.

a lotto augusztusi jutalomsorsolását, amelyen a 34. játékhet szelvényei vesznek részt, pénteken pestszéchen rendezte a sportfogadási és lotto igazgatóság. ezúttal 671 értékes nyereménytárgy jut a lottozóknak. a főnyermények száma a legutóbbi át nem vett háromszoba, hallos lakással együtt összesen 7 lesz. a visszamaradt lakáson kívül a kárpát utca 2. számú lottóház utolsó kétszobás öröklakását húzzák. megkezdik a negyedik, a flórián téri, lottóház lakásainak a sorsolását. /folyt.köv./

15.14

- 22 -

bb 39. /671 értékes tárgynyermény... foly./- szo

most, előszörre két egyszoba, hallos főző- illetve étkezőfülkés lakás jut a szerencsés nyerteseknek. ezenkívül a lottó lakótelep homonna utca sornájában egy két és félszobás, étkezőfülkés, kertes lakást és egy bárho. felépíthető családi házat is kisorsolnak. főnyermény - természetesen - egy warszawa személygépkocsi is.

ezenkívül többek között 27 motorkerékpárt, 47 televíziót, 133 rádiót, 90 különféle háztartási gépet, 3 felszereléssel is ellátott konyhabutort és 7 szobabutort sorsolnak. új nyeremény a varia szobabutor, amelyhez televíziót, két pehelypaplant és két perzsaszőnyeget is kap a szerencsés nyertes. /mti/

bb 40. működő kisüzemeinknek, televízió készülékeinknek és a camping-felszereléseknek van a legnagyobb sikerük a damaszkuszi nemzetközi vásár magyar kiállításán

i sz/sze szb ki

1961. augusztus 30.

az őszi nemzetközi vásárok sorában az első között nyitotta meg kapuit a damaszkuszi vásár, amelyen a magyar külkereskedelem ez alkalommal is részt vesz. az augusztus 25-én - helyi szokás szerint 21 ágyulövés után - ünnepélyesen megnyílt damaszkuszi vásár magyar kiállításának építői most érkeztek haza, s az első napok tapasztalatairól a következőkben számoltak be:

- a magyar pavilonról terjedelmés elismerő cikkekben számoltak be a szíriai lapok. kiállításunk, amely a magyar kereskedelmi kamara kétezer négyzetméteres saját pavilonjában kapott helyet, a vásár egyik leglátogatottabb pontja. aki elmegy a vásárra az, felkeresi a magyar kiállítást is. a látogató szakemberek körében a pavilonunkban elhelyezett kisműhelyek, a fémmegmunkáló forgácsoló üzem és a famegmunkáló asztalos üzem teljes berendezése keltette a legnagyobb érdeklődést. tetszenek kerékpárjaink, motorkerékpárjaink, varrógépeink, a háztartási felszerelések, de a legsűrűbb embergyűrű mégis a működő televízió készülékeket és a camping-bemutatót veszi körül. pavilonunk mellett a szabadban kis medencét építettünk, s itt mutatjuk be az alumínium kis sporthajót, a nixyt és a víz melletti nyári táborozás kellékeit. ez a bemutató különösen kellemes látványt nyújt és szinte oázist jelent a rekkenő hőségben. damaszkuszból ugyanis most 42-46 fok meleg van, s a vásár nyitvatartása is az éghajlathoz igazodik. délelőtt, főként az üzletemberek látogatják, ekkor folynak a kereskedelmi tárgyalások, a nagyközönség pedig az esti órákban délután 5-től 11-ig keresi fel a pompás fényárban uszó jól elrendezett vásár nagykiterjedésű területét. /mti/

15.28

- 23 -

bb 41. tanácskozás és tapasztalatcsere a homoki legelők javításáról

vid ká/j szb ká

1961. augusztus 30.

szerszagos legelő és rétgazdálkodási téma-kollektiva szerdán csengődön tanácskozást rendezett a homoki legelők javításával kapcsolatos feladatok, kísérleti eredmények megvitatására. a tanácskozáson 5 szakelőadást hangzott el, majd a téma-kollektiva tagjai megtekintették a csengődi kísérleti parcellát, ahol a műtrágyaadagolás és az öntözés hatását tanulmányozták. a 12 holdas táblán nitrogén, kálium és foszfor műtrágyák alkalmazásával, továbbá öntözéssel holdanként 23 mázsa szénát takarítottak be, míg a szomszédos parcellán mindössze 4 mázsa széna termett. /mt1/

bb 42. költöznek a nyírségi gólyák

vid ká/j szb ká

1961. augusztus 30.

szerdán a kora reggeli órákban utra keltek a nyírségi gólyák. a megye északi és északnyugati részéből nagy csoportokban gyűltek össze a vándormadarak, s miután nyíregyház felett néhány „tisztletkört”, irtak le, elindultak dél felé. /mt1/

bb 43. a termelőszövetkezetek 1962. évi terveiről tanácskoztak nógrád megye vezető mezőgazdasági szakemberei

vid ká/j szb ká

1961. augusztus 30.

szerdán balassagyarmaton nógrád megye vezető mezőgazdasági szakemberei tanácskozást rendeztek, amelyen megvitatották a termelőszövetkezetek jövő évi terveit. mint a tanácskozáson kitűnt, nógrád megye termelőszövetkezetei jövőre 5000 holddal több búzát vetnek, mint az idén, s az egész területen a nagyobb termés hozamú olasz és szovjet búzafajták vetőmagját teszik földbe. a hegyháti rétek és legelők jobb kihasználásával, helyes takarmányozással a jelenlegi 2300 literes tehénenkénti tejhozamot 2500 literre emelik, s az ideinél 5000-rel több hizottsertést adnak az iparmedence ellátására. a tanácskozáson határozatba foglalták, hogy a gyengébben gazdálkodó termelőszövetkezetek tervkészítésénél a megye legjobb mezőgazdasági szakemberei segítenek. /mt1/

16.15

- 24 -

bb 44. az alföldi megyékben vetik már az őszi árpát - 4000 holdon földben a rozs a nyírségben

ö vid/so/gk vm ká

1961. augusztus 30.

a mezőgazdasági üzemekben mindenütt előkészülnek az őszi vetésekre és több helyen már meg is kezdték ezt a munkát. a duna-tisza közén, ahol most naponta három-négyezer holdról takarítják be a kora őszi terményeket, a traktorosok nyomban megkezdik az őszi magágy-készítést. bács megyében jelenleg 900 traktor szánt nagy részt két műszakban. a termelőszövetkezetek általában vetik már a lucernamagot és a takarmánykeveréket, az állami gazdaságok pedig az őszi árpát is. a bajai állami gazdaságban például 200 holdon földben van már az árpa.

hajdu-biharban több mint 600 traktor dolgozik kettős műszakban; a nyári mélyszántás mellett főleg az őszi kalászosok alá forgatják meg a talajt a gépek. a szükséges mennyiségű vetőmagról gondoskodtak. ötvenkétezer holdon, a múlt évi terület több mint ötszörösén vetnek külföldi búzafajtákat, a szikes földeken pedig a karcagi 552-es buza kerül földbe nagyobb mennyiségben. a termelőszövetkezetekben megkezdődött a csávázás. hat nagyteljesítményű géppel naponta 20 vagon vetőmagot csáváznak, s ha a munkák úgy kívánják, a gépek két műszakban üzemelnek. a balmazújvárosi termelőszövetkezetek már több mint 200 holdon elvetették az őszi árpát, a homokon gazdálkodó szövetkezetek pedig a rozsvetéshez láttak hozzá.

vetik a rozst csongrádban is, ahol csaknem 40.000 holdon termelik a homokvidék kenyérgabonáját. ezen a tájon emberemlékezet óta mindig október végére végeztek a vetéssel. a szakemberek megfigyelése szerint viszont a szeptemberi vetésű rozs holdanként legalább egy mázsával terem többet. a termelőszövetkezetek ezért elhatározták, hogy a szokottnál korábban megkezdik és a hónap végére földbe teszik a magot. a gazdag termés eléréséhez az idén kedvezőek a feltételek. ezen a vidéken ugyanis most voltak össze 20.000 kisparcellát háromezer táblává, s első ízben gondoskodtak intézményesen a jó vetőmagról. az optimális vetési idő megtartását elősegíti a gépállomási traktorok munkája, amelyek a nagy táblákon akadálytalanul, gyorsan dolgozhatnak.

/folyt.köv./

16.30

- 25 -

/bb 44. az alföldi.....1.folyt./vm

a másik nagy rozstermelő vidéken, szabolcs-szatmár megyében 800 traktor dolgozik jelenleg kettős műszakban. több mint 50.000 holdon készítettek elő a magágyat a kenyérnekvalónak és a takarmánykeveréknek. a nagykállói, a nyírbátori, a kisvárdai, a baktalórántházi és a nyíregyházi járásban vetettek már el eddig jelentősebb mennyiségű rozst. a nagykállói zöld mező termelészövetkezetben szépen, egyenletesen ki is kelt a kisvárdai kutató intézetben nemesített petkusi roz. ez a fajta már a múlt évben nagyon jól bevált a nyírségi szövetkezetekben. általában négy mázsával adott több termést, mint a régebbi rozsfajták, ezért 1961 őszén már 90.000 holdon vetik. a nyírségi szövetkezetek egyébként 4000 holdon tették földbe eddig a kalászosok magját s a vetésnél ajtai ödön nyíregyházi kutató gyors homokjavítási módszert alkalmazták. a homokot megszántották, elboronálták, hengerezték, majd könnyüboronával megporhanyították a felszínét, s így vetették el a magot, majd ismét hengerrel simították el a talajt. e vetési módszernél nagyadag műtrágyázást alkalmaztak, 100 kiló szuperfoszfátot, ugyanennyi kálisót és 12 kiló pécisót szórtak ki holdanként. az ajtai ödön által kidolgozott, általában 6-8 mázsás terméstöbbletet hozó módszert az idén már 70 közös gazdaság alkalmazza.

borsod megyében is megkezdődött a gabona vetése. az ország legészakibb vidékén, a sátoraljaujhelyi járásban 150 holdon tették már földbe az őszi árpát. a borsodi termelészövetkezetek nagy többsége nemesített vetőmagot használ az idén. a tavalyinál kétszer nagyobb területen alkalmazzák a nagyhozamu külföldi fajtákat, a déli járásokban a bezosztaja, az északi járások dombokra húzódó és erdők közé ékelt szántóföldjein pedig a szkoroszpelka buzafajtát használják.

a borsodi termelészövetkezetek többségében hozzákezdtek a csávázáshoz a miskolci növényvédő állomás négy, napi háromvagonos teljesítményű gépe kinn dolgozik már a közös gazdaságokban.

a baranyai jelentés szerint a dél-dunántúli száraz földeken nehezen halad a talajelőkészítés. a munka meggyorsítása végett most a szántásnál használják fel mindazokat a traktorokat, amelyek a gabonafélék betakarításánál felszabadultak és növelik a kettős műszakban dolgozó erőgépek számát.

/folyt.köv./

16.35
16.40

- 26 -

/bb 44. az alföldi....2.folyt./vm

a szakemberek az elmúlt évi példán okulva mindenütt szorgalmazzák a szántást és a vetést, mert a múlt évben a szárazságot egyszerre nagy esőzések követték, s ezek elhúzódtak egészen december végéig. baranyában előreláthatólag a jövő héten kezdik meg az őszi árpa vetését. a repcét, a biborherét, az őszi takarmánykeveréket már itt is sok helyen földbe tették. az állam 60.000 mázsa nemesített vetőmaggal segíti a baranyai közös gazdaságokat a magasabb termésátlagok elérésében./mti/

bb 47. a szovjet vsznto küldöttségének látogatása miskolcon a mtesz borsod megyei szervezeténél

vid fm/ke vm fm

1961.augusztus 30.

a szovjetunió műszaki és természettudományi társaságának, a vsznto-nak hazánkban tartózkodó háromtagú küldöttsége szerdán miskolcra látogatott. l.j. auermann professzor, a szovjet élelmiszeripari tudományos egyesület elnöke, a küldöttség vezetője, v.f. oranzse-rejeva gépészmérnök, a vsznto tudományos titkára, valamint sarma építészmérnök, a vsznto elnökségének tagja, a lett területi szakszervezet elnöke megtekintette az új hűtőházat, ellátogattak a pamutfonodába, valamint megismerkedtek a miskolci kenyérgyár új, földgáztüzelésű üzemével.

a vendégek az üzemlátogatás, valamint miskolc-tapolca és lillafüred megtekintése után a mtesz miskolci székházában megbeszélést tartottak az intézőbizottság vezetőivel. dr.pásztor pál, a mtesz borsod megyei szervezetének elnöke és bíró Antal, az intézőbizottság főtitkára tájékoztatta a szovjet vendégeket az egyesület munkájáról. ismertették a továbbképzés módszereit, a mtesz által egyes üzemek és közületek kérésére létrehozott munkabizottságok működését, ami már eddig is sok gyakorlati kérdésben nyújtott segítséget többek között a dimávgépgyár, valamint miskolc város tanácsának felkérésére./mti/

17.00

- 27 -

bb 46. békés megyei és 6. kerületi orvosok baráti találkozója

t vt/gk/m/sr

1961. augusztus 30.

a 6. kerületi népfönt-bizottság ez év eleje óta patronálja békés megyét. az eddigi segítség mezőgazdasági, műszaki és kulturális területre irányult. a patronálást most egészségügyi vonatkozásban is kiterjesztik. ebből a célból rendezték meg szerdán délután a népfönt-bizottság klubjában békés megyei és 6. kerületi orvosok baráti találkozóját. az összejövetelen résztvett sarlós istván, a 6. kerületi pártbizottság első titkára, füredi lászló, a kerületi tanács vb-elnöke, ott voltak a budapesti pártbizottság, a budapesti népföntbizottság, a magyar vöröskereszt és a 6. kerületi tömegszervezetek képviselői is.

a népfönt-bizottság és a vöröskereszt együttes akciója - amint ez regős józsefnek, a 6. kerületi népföntbizottság elnökének bevezető szavaiból kitűnt - azt szolgálja, hogy társadalmi összefogással is tovább fejlesszék hazánk, ezen belül békés megye egészségügyi kultúráját, gyorsítsák a betegellátási problémák megoldását. dr. sattler jennek, a hazafias népfönt országos tanácsa orvosi akcióbizottsága vezetőjének vitaindító előadása alapján a tanácskozáson négy témát beszéltek meg: a patronáló orvosok, a falu tisztasági kérdése, népszerű és tudományos egészségügyi előadások szervezése, az üzemi balesetelhárítás, illetve elsősegélynyújtás. ezekkel, s a megye közegészségügyi helyzetével kapcsolatban mondták el a vendégek tapasztalataikat, észrevételeiket, valamint azt, hogy melyik területen milyen segítségre van szükségük.

a fővárosi orvostársadalom, a különböző egészségügyi intézmények képviselőinek felszólalásaiból a vidéki vendégek örömmel és elismeréssel vették tudomásul azt a messzemenő segítő-készséget, amellyel hozzá kívánnak járulni a viharsarok egészségügyi viszonyainak javításához, az egészségügyi kultúra színvonalának emeléséhez. a budapesti máv-kórház igazgató-főorvosa többek között felajánlotta, hogy szívesen látják a megye fiatal orvosait és hozzásegítik őket tudományos képzettségük fejlesztéséhez.

/mti/

bb 45. husz orosz nyelvtanfolyam kezdődik vas megyében

vid/fm/ke/m/fm

1961. augusztus 30.

szerdán a szombathelyi nagy lajos gimnáziumban szakmai beszélgetést tartottak vas megye orosz nyelv szakos tanárai. megvitatták az orosz nyelvtanítás szakmai és pedagógiai kérdéseit. a megyében az idén mintegy 20 orosz nyelvtanfolyam indul alap, közép és társalgási fokon. a tanfolyamokra megkezdődött a felvétel.

/mti/

17.08

- 28 -

bb 49. munkásvédelmi kiállítást nyílt békéscsabán

vid/szf/te/m/mi

1961. augusztus 30.

békéscsabán a szakszervezetek megyei tanácsa tíz napig nyitvatartó munkásvédelmi kiállítást rendezett a kisiparosok székházában. kocsis józsef, a szakszervezetek békés megyei tanácsának vezető titkára szerdán nyitotta meg a kiállítást, amelyen hatvannál több tablón, sok fényképen és maketten hívják fel a figyelmet a balesetek megelőzésére, s bemutatják az üzemek munkásvédelmének, szociális és egészségügyi berendezéseinek fejlődését, többek közt korszerű famegmunkáló-, sütőipari és egyéb gépeket. a tanulságos kiállítást az üzemek dolgozó csoportosan is látogatják, részükre munkásvédelmi filmeket vetítenek. a látogatóknak munkásvédelmi rejtvénypályázatot tűztek ki. a nyerteseket értékes díjakkal, kizárólag galyatetői kéthetes üdüléssel, fényképezőgépekkel, könyvekkel jutalmazzák.

/mti/

bb 48. kitüntetések

te/m/sr

1961. augusztus 30.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. háj lászló egyetemi tanárnak, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektorának 70. születésnapja alkalmából egész életműve és több mint fél évszázados eredményes munkásmozgalmi tevékenysége elismerésül a munka vörös zászló érdemrendje: nyugállományba vonulásuk alkalmából tudományos munkásságuk és eredményes oktató-nevelő munkájuk elismerésül dr. beck salamonnak, az eötvös loránd tudományegyetem állam- és jogtudományi kara polgári jogi tanszéke egyetemi tanárának, dr. mártonffy károlynak, az eötvös loránd tudományegyetem állam- és jogtudományi kara államigazgatásjogi tanszéke egyetemi tanárának, dr. liska józsefnek, a budapesti műszaki egyetem villamosmérnöki kara villamosgépek és mérések tanszéke kossuth-díjas egyetemi tanárának, dr. kiss ferencnek, a budapesti orvostudományi egyetem kossuth-díjas egyetemi tanárának, az anatómiai intézet vezetőjének, dr. kováts ferencnek, a budapesti orvostudományi egyetem egyetemi tanárának, a tüdőgyógyászati klinika vezetőjének a munka érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetéseket dobai istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át.

/mti/

17,20

- 29 -

bb 51. gazdagon gyümölcsözik a magyar-román kőolaj-és földgázipari, vegyipari, szerszámgépipari együttműködés

1. szf-sz/gk vm ki

1961. augusztus 30.

a magyar és a román ipar kapcsolata, a két ország ipari szakembereinek tudományos-műszaki együttműködése szinte minden területre kiterjed, de különösen szoros és gyümölcsöző mindkét fél számára három iparágban: a kőolaj-és földgáziparban, a vegyiparban, valamint a szerszámgépiparban.

segítség a tervezéstől és kutatástól kezdve a termelési technológiák kidolgozásáig

az aránylag fiatal magyar kőolaj-és földgázipar kapcsolata a méreteiben nagyobb és gazdagabb tapasztalatu román kőolaj-és földgáziparral mindjárt a felszabadulás után kialakult. a román szakemberek készségesen segítettek a hazánkban megkezdett, mind szélesebb területre kiterjedő kőolajkutatásban. tanácsokat adtak a kőolajtelepek műveléséhez, a kőolaj feldolgozásához. az együttműködés az ötvenes évektől mind szorosabbá vált. 1951-52-53-ban kutató és termelő berendezéseket kaptunk romániából. ezek a gépek erősen hozzájárultak a kutatás fellendüléséhez, a magyar kőolajtermelés növekedéséhez. a legnagyobb segítséget 1957-ben a magyar kőolajbányászati helyzetét elemző ankét alkalmával kaptuk. az ankéton jelen levő román szakemberek szívet-léleket részt vettek a magyar kőolajkutatás, furás és termelés problémáinak megvitatásában, mintha csak a saját ügyeikről lett volna szó és felajánlották segítségüket a problémák megoldásához. a magyar olajipar leggyorsabb tennivalója ebben az időszakban a nagylengyeli olajmező művelési tervének kidolgozása volt. hazánkban ezt a legnagyobb és leggazdagabb kőolajtermelő területét addig hosszú időre szülő, átfogó, tudományosan megalapozott terv nélkül művelték. részben ez volt az oka a mező emlékezetes elvizesedésének, amelyet aztán csak nagy erőfeszítéssel sikerült megszüntetni. a román szakemberek felajánlották segítségüket a nagylengyeli művelési terv kidolgozásához is. a tervet készítő magyar szakemberek hónapokig tartózkodtak romániában és román szakértők tanácsainak felhasználásával, román tudósok aktív közreműködésével dolgozták ki azt a tervet, amely azóta műszaki és tudományos alapja a nagylengyeli olajmező művelésének, a művelés közben megoldásra váró műszaki kérdéseknek, az olajkészlet megállapításának, a biztonságos termelésnek, a maximális olajkihozatalnak.

/folyt. köv./

17.24 -

- 30 -

F
mówt: 31. lcp

0236-8099 = Onképzés-továbbképzés
-29 cm
1984. I. - Veszprem : M. Fed. Int.
17/1.: Vasiagh Zoltán (1937-). Az iskola ne-
zere + 389.

/bb

föld-
bel-
zés
hoz
föld-
kal-
rom-
maj-
ben-
gyá-
ped-
sze-
rom-
üze

bőv-
a g-
ipa-
sze-

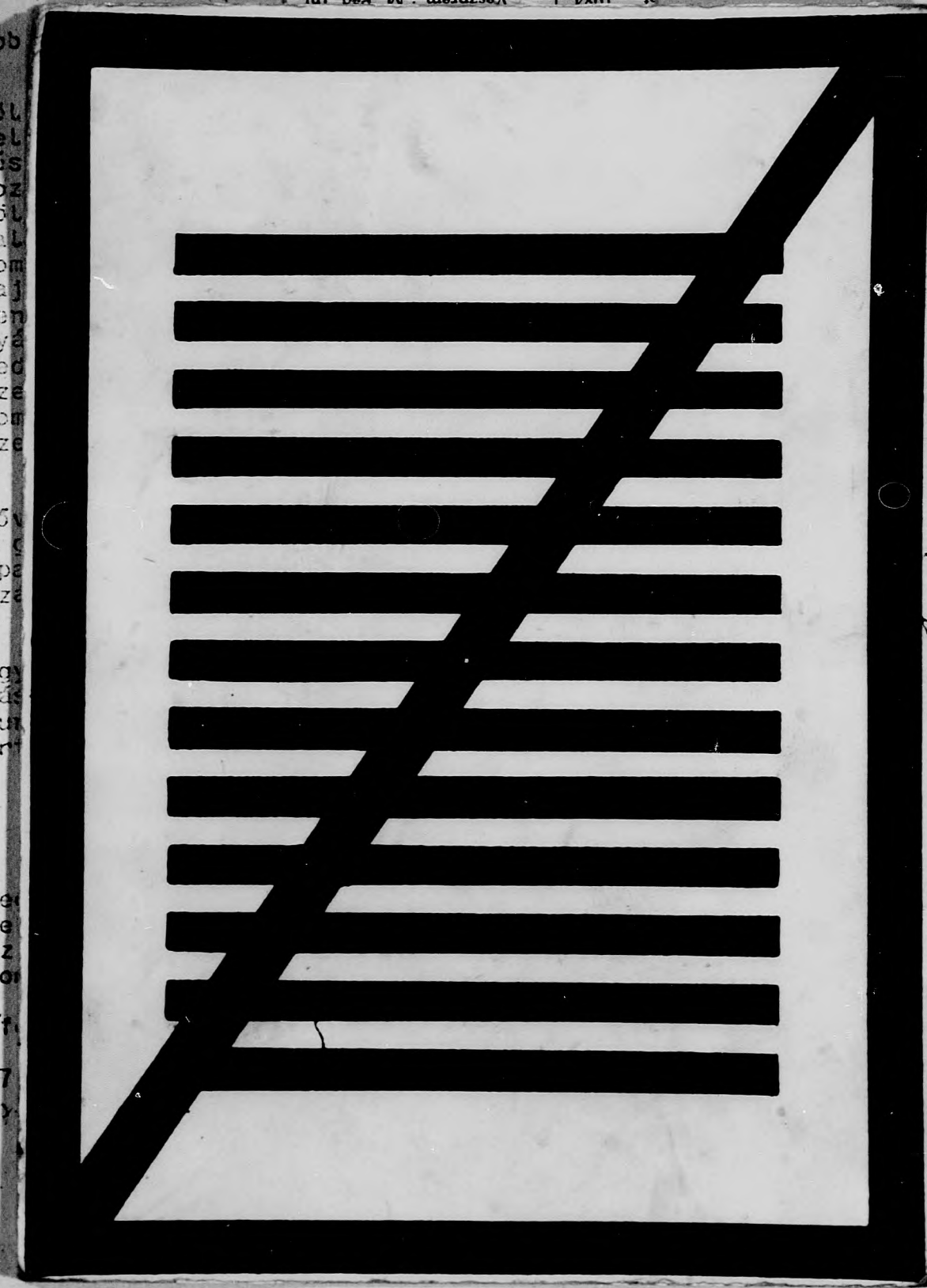
egy-
tár-
lun-
ért-

sej-
je-
az-
ro-

/f

17

ly

yisgü
rül-
lke-
már
a
ásfok-
a
an,
zemé-
ya-
g
ssal
a
közös

n ki-
ar,
s

ányos
ri kuta-
ák ná-
reztek

e-

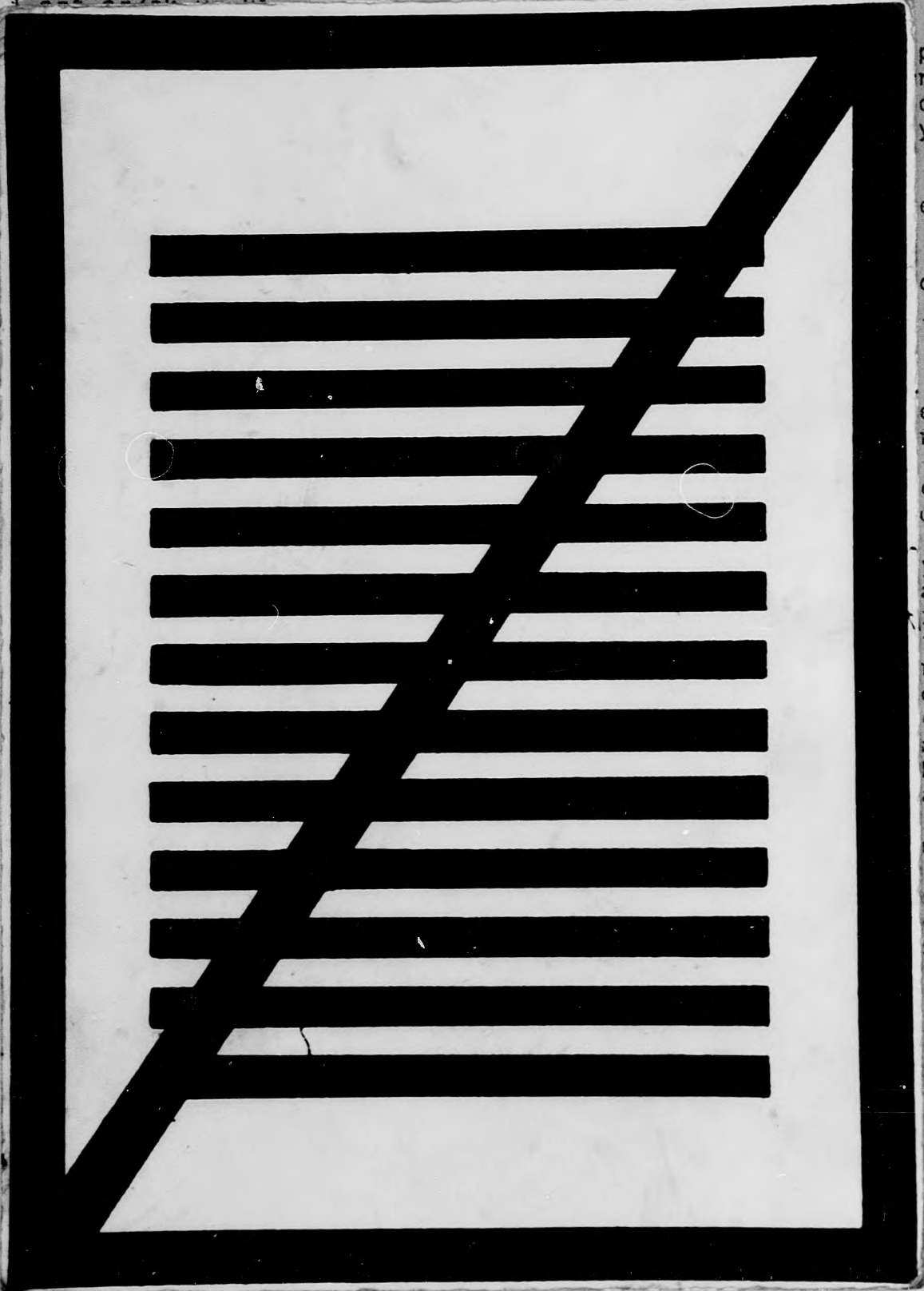
ipar
g-
oimpek
t a

F
móly: 31. lep

77/1.: Vastagh Zoltán (1937-). Az iskola ne-
zete - 389.

bb 51. gazdagon gyűjtemény = Onképzés-továbbképzés
0236-8099 - 29 cm
1984. I. - Veszprém: M. Ped. Int. Pedagógia
képzés - továbbképzés / Megyei Pedagógia

kőolaj-és földgázipari,

pari
nden
dkét fél
yiparban,

elési

csolata
j-és
román
mind
adtak
együtt. kö-

n kutató
erősen
ermelés
olajbányá-
jelen
yar

an, mintha
itségüket
tennivalója
nek kidol-
olajtermelő
egalapo-
mlékezetes
került meg-

a
zítő
mán szak-
zremikődésé-
mányos
en megot-
sának, a

/bb 51. gazdagon2.folyt./vm

nagyon jelentős az a segítség, amelyet tekintélyes mennyiségű földgáz formájában kapunk a román népköztársaságtól. évente körülbelül 200 millió köbméter jóminőségű földgázt bocsátanak rendelkezésünkre román barátaink. felhasználásához - mint ismeretes - már hozzá is kezdtünk. a gázvezetékek jelenleg diósgyőrig szállítja a földgázt energetikai cétra. a jóminőségű román gázzal jobb hatásfokkal termelik a gőzenergiát, mint azelőtt. még előnyösebb lesz a román földgáz vegyipari felhasználása a borsodi vegyikombinátban, majd pedig a tiszavidéki vegyikombinát épülő nitrogénműtrágya-üzemében. előzetes becslések szerint a földgázbázisu nitrogénműtrágyagyártás önköltsége mintegy 30 százalékkal, a beruházási költség pedig mintegy 20-25 százalékkal csökken a jelenlegi kokszbázissal szemben. a földgázvezetékek együttes üzemeltetésénél a magyar és a román szakemberek állandó kapcsolatban vannak egymással és a közös üzemeltetés, karbantartás példaszerű.

a vegyipari gazdasági együttműködés a jövőben még jobban kibővül a román népköztársasággal. folyamatban van a színezékipar, a gyógyszeripar, a szerves közbelső termék-és növényvédőszeriparágak közötti megállapodás. profilrendezések után kölcsönös szállításokra kerül majd sor ezekből a termékekből.

nagyon jelentős a két ország vegyiparának műszaki-tudományos együttműködése. a közelmúltban a román szakértők a műanyagipari kutatást és a gyógyszergyártás néhány technológiáját tanulmányozták nálunk. a mi szakértőink viszont a román műtrágya-gyárakban szereztek értékes tapasztalatokat a szuperfoszfát granulálásához.

több mint ezer magyar gyártmányú szerszámgép a román üzemekben

a román ipar igen szívesen veszi igénybe a magyar gépipar segítségét. a romániába irányuló magyar exportban az egyik legjelentősebb helyet a szerszámgép-kivitel foglalja el. a technimpex az idén két és félmillió új rubel értékű szerszámgépet szállít a román népköztársaságnak.

/folyt.köv./

17.40

1948
L. Ball

/bb 51. gazdagon.....3.folyt./vm

a román szakemberek elégedettek a magyar szerszámgépekkel, örömet dolgoznak a csepeli és más budapesti gyárakból kikerült gépi berendezésekkel. ezt a tényt a vásárlások fokozódása hiven tükrözi. románia tavaly huszszor annyi szerszámgépet rendelt a magyar gyáraktól, mint 1951-ben.

a baráti országban az iparfejlesztési terveknek megfelelően az utóbbi időben meggyorsultak a beruházások, s ezt segítik a magyar gépszállítások is. a román üzemekben több mint ezer magyar gyártmányú új szerszámgép dolgozik. gépeink zömét hét nagyüzem, köztük a bukaresti augusztus 23. gépgyár, az aradi szerszámgépgyár és vagongyár, a ploesti kőolajipari gépgyár, a resicai bányagépgyár kapta, de jutott a hajógyáraknak és sok más üzemnek is. a román szakemberek előnyösen ismerik az rf-51-es és 31-es rádiálfurókat, az uf-231-es és a vf-231-es marókat. érdeklődnek a legújabb típusú programvezérlésű marógépek iránt is. az idén többek között 125 rádiálfurót és 74 marógépet vásároltak különböző magyar gyáraktól a technolimpex útján. leginkább a csepeli szerszámgépgyár gépeit kedvelik. ha a gyár kapacitása engedné, a jelentős mennyiségnek többszörösét is átvinnék.

a technolimpex vevőszolgálatot rendszeresített romániában. megbízottal időközönként sorra felkeresik azokat a román gyárakat, amelyekben magyar szerszámgépek vannak és megnézik, hogyan váltak be, miként működnek. beszélnek a gépeket kezelő munkásokkal, s az ilyen látogatások alkalmával sok értékes tapasztalatot szereznek, számos hasznos tanácsot hoznak haza, amelyeket konstruktöreink figyelembe vesznek a gépek továbbfejlesztésénél./mt1/

bb 50. a hazafias népfrent szabolcs megyei elnökségének ülése

vid fm/ke vm fm

1961. augusztus 30.

szerdán ülést tartott a hazafias népfrent szabolcs-szatmár megyei elnöksége. elhatározták, hogy a következő hetekben, hónapokban kisgyűléseken, csoportos beszélgetéseken, előadássorozatokon ismertetik a dolgozókkal a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit, a béke-mozgalom feladatait.
/folyt.köv./

17.45 18.35

- 33 -

Ken

/bb 50. a hazafias.....1.folyt./vm

a népszerű népfront-esteket is felhasználják a lakosság tájékoztatására. a népek közötti barátság továbbmélyítésére a megye több községében mongol, koreai, bolgár és kínai esteket rendeznek. megvitatták azt is, milyen segítséget adhatnak a népfront-bizottságok az oktatási ügy továbbfejlesztéséhez./mti/

bb 52. az állatállomány fejlődéséről, a teletetés előkészületeiről tárgyaltak a megyei főállattenyésztők és főállatorvosok értekezletén

t. cs./j/m/ká

1961. augusztus 30.

a megyék főállattenyésztői és főállatorvosai szerdán a földművelésügyi minisztériumban tanácskoztak, s megtárgyalták az ország állatállományának helyzetét és a soron következő feladatokat. kurunczi istván, a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főigazgatóságának vezetője vitaindító előadásában ismertette az elmúlt időszakban elért tenyésztési, termelési és állategészségügyi eredményeket, majd részletesen kitért a szűkös takarmányhelyzetből adódó teletelési feladatokra. elmondotta, hogy az elmúlt 8 hónap mérlege mind az állattenyésztés, mind az állategészségügy vonásában számos pozitív vonást mutat. tovább erősödött a termelőszövetkezetek közös állatállománya, javulás mutatkozik a sertésállomány növekedésében és a borjunevelésben. ugyanakkor megállapította, hogy az árutermelés, s ezen belül az árusertés termelés nem fokozódott a tervnek megfelelően.

a szarvasmarha-tenyésztés fellendítése érdekében indított kedvezményes állami akcióról szólva elmondotta az előadó, hogy az idén 50.000 tenyész-szarvasmarhát kapnak kedvezményesen a közös gazdaságok. ebből 30.300 tehenet és vemhes üszőt már augusztus végéig átvettek. a termelőszövetkezeti tagok 10.000 tenyészüszőt vásárolhatnak háztáji gazdaságaik számára. ez az akció a tavalyihoz képest erőteljes fellendülést mutat, máris 6 és félezer tenyész-szarvasmarhát adtak át a háztáji gazdaságoknak. a vágómarha szerződés kötések előirányzatait általában túlteljesítették.

a tejtermelésben számos helyen visszaesést okozott az utóbbi hónapok kedvezőtlen időjárása. a féléves felvásárlási előirányzatot 95.5 százalékra teljesítették, a július és az augusztus azonban jobb eredménye hozott. a tejtermelés és a tejfelvásárlás nehézségei sürgetővé tették fel az itatásos borjunevelés elterjesztésének szükségességét.

/folyt.köv./
17.51

- 34 -

bb 52. /az állatállomány fejlődéséről,.... 1. folyt./ m

a módszer elterjesztése érdekében a költségvetési kereten felül az idén 1.6 millió forintot adott a minisztérium mesterséges borjunevelő épületek létesítésére. az eddigiekben már 20 termelőszövetkezetnél építették meg állami segítséggel a borjunevelőket.

az ország sertésállománya márciustól tovább növekedett, és július elsejére meghaladta a 7,300.000-et. ennél több sertés az országban legutóbb 1959 júniusában volt. itt meg kell jegyezni, hogy az állományban még mindig a kívántnál nagyobb arányban szerepelnek a malacok és a fiatal süldők. az ország sertésállománya a tanácsszektorban márciustól fogva 27.1 százalékkal nőtt. vannak azonban megyék, ahol 35-41 százalékos a növekedés. az ország kocaállománya szintén jelentősen növekedett az utóbbi hónapokban.

az elmúlt 8 hónap alatt fejlődött a juhállomány, javult a minőség is. az állami kereskedelem július 31-ig 8616 tonna gyapjút vásárolt fel, ami csaknem 4000 tonnával több, mint az 1960. évi teljes felvásárlás volt. a felvásárlási tervet év végéig előreláthatólag 101-103 százalékra teljesítik.

a baromfiállomány ez év tavaszára a múlt évi 27 millióról 27.2 millióra nőtt. sokat fejlődött a termelőszövetkezetek közös baromfiállománya: az 1960. évi 418.000-ről 1,002.000-re növekedett. a tanácsi keltető állomások az idei keltetési tervet máris 101.6 százalékra teljesítették. év végére 8-10 százalékos túlteljesítés várható. sokat javult a termelőszövetkezeteknél a tenyésztői és nevelő munka. az adatok szerint a nevelésre beállított 13 millió naposcsibából csupán 7.1 százalék volt az elhullás. az éves felvásárlási tervet előreláthatólag mind vágottbaromfiból, mind pedig tojásból teljesíteni tudjuk.

kurunczi istván főigazgató felhívta a vidéki szakemberek figyelmét a takarékos takarmánygazdálkodásra. meg kell szervezni, hogy a takarmányfelesleggel rendelkező termelőszövetkezetek a rászoruló közös gazdaságoknak adják el takarmányaikat. gondosan számba kell venni a konzervgyárak, szeszgyárak és szeszfőzdék melléktermékeit, meg kell szervezni a melléktermékek gazdaságos felhasználását, jó elosztását, szorgalmazni kell a termelőszövetkezeteknél, hogy minél nagyobb területen létesítsenek téli juhlegelő vessenek repcés rozst és őszi takarmánykeveréket. a termelőszövetkezetek legeltessék a répa- és burgonyatarlót, valamint a kukoricaföldeket törekedjenek arra, hogy répalevét, répafej, kukoricaszár, takarmányszalma, stb. hulladéktakarmány veszendőbe ne menjen - répaszelettel, melasszal keverten minél előbb besilózzák.

az előadás után a vidéki szakemberek tettek javaslatokat a tenyésztési és tartási viszonyok javítására, az átteleltetés megszervezésére. /mti/

18.07

- 35 -

bb 53. az interparlamentáris unió magyar csoportjának ülése

te/m/sr

1961. augusztus 30.

az interparlamentáris unió magyar csoportjának vezetősége dr. molnár eriknek, a csoport alelnökének vezetésével szerdán ülést tartott a parlament gobelín-termében.

a vezetőség bozsóki ferenc alelnök előterjesztése alapján kijelölte az interparlamentáris unió 1961. szeptember 12-én brüsszelben kezdődő 50. konferenciáján részvevő küldöttséget, a háromtagú delegációnak, amelyet dr. molnár erik vezet majd, dr. dési frigyos és dr. bognár rezső országgyűlési képviselők a tagjai.

a vezetőség ezek után megvitatta és jóváhagyólag tudomásul vette dr. dési frigyosnak, a csoport magyar-olasz tagozata elnökének beszámolóját a júliusban olaszországban járt magyar parlamenti delegáció látogatásának tapasztalatairól és eredményeiről, továbbá meghallgatta és tudomásul vette jakus jenőnek, a csoport titkárnak tájékoztatását a magyar csoport első félévi tevékenységéről.
/mti/

bb 54. egyszerűsítik az ajándéktárgyak külföldre küldésének engedélyezését - a magyar nemzeti bank deviza-igazgatóságának közleménye

1 sl/sze/m/ki

1961. augusztus 30.

a magyar állampolgárok külföldi kapcsolatainak szélesedésével naponta jelentős mennyiségű ajándékcsomag kiküldésére kérnek engedélyt az ország minden részéből a magyar nemzeti bank devizaigazgatóságától. a kiviteli kérelmeket eddig a nemzeti bank központjában bírálták el. az engedélyezési eljárás egyszerűsítése és gyorsítása céljából a magyar nemzeti bank devizaigazgatósága most felhatalmazta valamennyi vidéki megyeszékhelyen működő igazgatóságát, illetve bankfiókját, továbbá a budapesti 5. kerületi petőfi sándor utca 5. 6. rudas lászló utca 21. 7. rákóczi ut 28. és 11. gellért tér 3. szám alatti fiókjait, hogy szeptember 1-től saját hatáskörükben engedélyezhessék az ajándéktárgyak kiküldését, a külföldre küldhető ajándéktárgyak köre, illetve 250 forintos értékhatára változatlan.

a benyújtott kérelmeket a megbízott fióktintézetek 24 óra alatt elintézik és az engedélyeket a kérelmezőnek személyesen, vagy posta útján adják ki. a magyar nemzeti bank megyei igazgatóságai és kijelölt fiókai felkészültek az engedélyek kiadásának zökkenőmentes lebonyolítására.
/mti/

18.15

- 36 -

bb 55. habib burgiba távirata dobi istvánhoz

küm vm hné sr

1961. augusztus 30.

az ensz rendkívüli ülészakának befejezése alkalmából habib burgiba, a tunéziai köztársaság elnöke, meleghangú táviratban köszönte meg dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének azt a támogatást, amelyet a francia agresszió ellen küzdő tunéziai népnek a magyar nép és kormánya nyújtott, s ami kifejeződött a magyar ensz-küldöttség állásfoglalásában is./mti/

bb 58. román írók művei az európa könyvkiadónál - móríc zsigmond regényei és novellái a román népköztársaságban

1 s/hné vm mi

1961. augusztus 30.

ebben az évben több román író műve jelent meg az európa könyvkiadó gondozásában. néhány hónapja került az olvasók elé harghezi: testamentum című kötete, amely az író verseit gyűjti egybe. caragiale: válogatott elbeszélései két kötetben jelentek meg. a fiatal román írónemzedék képviselőjének stancunak novelláit, a zivatar című kötet foglalja magában.

az európa könyvkiadó az őszi hónapokban istrati: pusztai bogáncs című kötetét adja ki. a könyvben az író román népballadákat gyűjtötte össze.

a román népköztársaságban nagy szeretettel olvassák magyar írók műveit. sorozatban adják ki móríc zsigmond regényeit és novelláit: ebben az évben a hét krajcárt, egyszer jóllakni-t, a szegény embereket és más novelláskötetét, rózsá sándor című regényét és több kisregényt. megvásárolták illés béla: ég a tiszta című regényének és elbeszéléseinek a kiadási jogát. a román olvasóközönség elé kerül gábor andor novellagyűjteménye, dobozy imre elbeszéléseinek kötete, benedek elek elbeszélései, móra ferenc hannibál föltámasztása című satirikus regénye is. eljut a román népköztársaságba mesterházi lajos pár lépés a határ című regénye.
/mti/

18.20

- 37 -

bb 56. husz év alatt több mint kilencezer lakást építenek tatabányán - megvitatták a legnagyobb bányászváros rendezési terv-vázlatát

vid szf/te vm mi

1961. augusztus 30.

a tatabányai városi tanács szerdán tartotta meg az általános városrendezési terv vázlatának egyeztető tárgyalását. a megbeszélésre több mint százhusz szerv és intézmény képviselőit hívták meg.

horváth gézának, a városi tanács végrehajtó bizottsága elnökének megnyitó szavai után dr. bérczi sándor és mechte alfréd, a város-építési tervező vállalat főmérnökei ismertették a tervezetet. az ország legnagyobb bányászvárosának népgazdasági jelentőségét a következő évtizedekben is a széntermelés szabja meg. ezért a 15-20 évre szóló távlati tervben új bányákon kívül más nehézipari üzemet nem telepítenek tatabányára. a nők foglalkoztatására azonban több könnyűipari gyárat alapítanak a városban. a város lakossága az 1949. évi népszámlálás óta körülbelül 32 százalékkal szaporodott. a következő husz évben mintegy tízezres növekedéssel számolnak. a terv nemcsak mennyiségi, hanem elsősorban minőségi változást ír elő a lakásépítésben, hogy véglegesen felszámolhassák a kapitalista építésű, régi bányatelepeket. a következő évtizedekben a régi lakótelepek alatt levő szénvagyont adják majd a tröszt termelésének mintegy 25 százalékát. ezért a távlati terv feladatul tűzi ki, hogy az új széntelepek feletti lakótelepet lebontsák. az óvárosban már felépült 1100 új lakás mellé még összesen háromszázat építenek, s a jövőben a tízezer lakosú újvárost fejlesztik tovább nagymértékben. az újvárosban husz év alatt több mint 9000 lakást építenek. ez azt jelenti, hogy a város lakosságának mintegy a fele új lakásba költözik majd. több közintézményt, művelődési-és egészségügyi intézményt is építenek. új, korszerű, 1500 személyes munkásszállót is terveznek. a lebontott lakótelep helyén erdősávot ültetnek, hogy az üzemek rossz levegőjét távoltartsák a lakott helyektől. tovább fejlesztik a kertvárost is.

a beszámolót követő vitában több mint huszan szólaltak fel és hangsúlyozták, hogy a terv végrehajtását az adott lehetőségek szerint meg kell gyorsítani, mert tatabánya helyzete, a bányák felett épült lakótelep állapota sürgeti ezt./mti/

18.26

- 38 -

bb 57. szerkesztőségek figyelmébe!

sze/sze/m/mi

1961. augusztus 30.

a könnyűipari minisztérium keddi kollégiumának üléséről szóló közlemény egy része téves tájékoztatás miatt helytelenül jelent meg. a helyes szöveg: a kollégium határozata szerint a könnyűipari üzemek fő feladata a második félévben a termelés gazdaságosabbá tétele, az export tervek teljesítése, a költségszint-előirányzatok teljesítése. a termelő kapacitásoknak a tervezettnél nagyobb mértékű kihasználása, csak egyes iparágakban, mint például a pamutfonó, a papír, és a bútortiparban kívánatos.

/mti/

bb 61. három megye képviselői a mosonmagyaróvári rét-és legelőgazdálkodási tapasztalatcserén

vid mi/tr vm mi

1961. augusztus 30.

szerdán rét-és legelőgazdálkodási tapasztalatcserét tartottak a győr-sopron megyei tanács rendezésében mosonmagyaróváron. győr-sopron, vas-és komárom megye nagyobb legelővel rendelkező területek vezetőinek több mint 100 küldötte vett részt. a tsz elnökök, mezőgazdászok előbb két előadást hallgattak meg. réka ferenc, a mosonmagyaróvári akadémia adjunktusa elmondotta többek között, hogy a mosonmagyaróvári kutatók több évi kutatási gyakorlati munkája bizonyítja: nem az a helyes, ha a természetes gyepterületeket folyamatosan megszüntetik és mesterségesekkel pótolják. a meglevő gyepek 80 százaléka öntözéssel, műtrágyázással nagyban javítható. dr. maár andrás, a lajtahansági állami gazdaság főagronómusa az ország legnagyobb állami gazdaságának öntözött legelőinek fűhozamáról, a telepítés módjairól beszélt.

a részvevők az elméleti vita után a lajtahansági állami gazdaság 540 holdas csóktakkal behálózott, villanypáztalakkal szakaszokra osztott legelőit tekintették meg. a gyönyörű fűhozam 1400 növendék szarvasmarhának ad hat hónapra bőséges táplálékot. innen a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémia gazdaságába vezették a vendégeket, ahol az ország egyik legszebb 200 holdas fásított legelőjén a műtrágyázási kísérleteknek hatását szemlélhették./mti/

bb 60. szakasits árpád berlinbe utazott

hnó vm sr

1961. augusztus 30.

szakasits árpád, az országos béketanács elnöke, a béke-világtanács irodájának tagja és dr. főtí iván, az országos béketanács munkatársa szerdán a német béketanács meghívására berlinbe utazott./mti/

19.26
1961. augusztus 30.

- 39 -

bb 59. emléktáblával jelölték meg ujbudán szőnyi istván kossuth-díjas festőművész szülőházát

t vt/sze vm sr

1961. augusztus 30.

egy esztendővel ezelőtt hunyt el a huszadik századi magyar festészet egyik kiemelkedő képviselője, szőnyi istván kossuth-díjas festőművész. halálának első évfordulója alkalmából a negyedik kerületi népfront-bizottság emléktáblát helyezett el ujbudán a deák ferenc utca 23. szám alatti épületen, szőnyi istván szülőházán. az emléktáblát szerdán a késődélutáni órákban leplezték le ünnepélyesen dr. fehér zsuzsa művészettörténész méltatta emlékbeszédében a kiváló festőművész munkásságát, majd keres emil, a jókai színház igazgatója szavalta el berda józsefnek szőnyi istvánhoz írt versét.

az ünnepség befejezésekként a negyedik kerületi népfront-bizottság és a tanács nevében dr. teke istván, a népfrontbizottság elnökhelyettese és lenkei lászló, a tanács vb. elnökhelyettese koszorút helyezett az emléktáblára. /mti/

bb 62. időjárásjelentés

hné vm mi

1961. augusztus 30.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 30-án, szerdán este 18 órakor:

a meleg kissé fokozódik

várható időjárás csütörtökön estig: kevés felhő, száraz idő. gyenge a déli-délutáni órákban kissé élénkebb légáramlás. a meleg kisse fokozódik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 28-31 fok között. /mti/

19.05

19.05 1/2

- 40 -

bb 63. fogadás a török követségen

t lv/hné vm sr

1961. augusztus 30.

a török függetlenségi harc utolsó csatájának 39. évfordulója alkalmából burhan isin, a török köztársaság budapesti követe szerdán este fogadást adott.

a fogadáson megjelentek a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium és a honvédelmi minisztérium képviselői, a politikai, gazdasági és a kulturális élet számos más vezető személyisége.

részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja is. /mti/

19.25

19.30

Leall

- 41 -

a szerkesztőségek figyelmébe!!

a bb 58. hír /román írók művei/ első bekezdés harmadik sorában
a név helyesen:

a r g h e z i

/mti/

-...-

- v é g e -

- 42 -

21,45
20-20

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. augusztus 31.

bb 1. a divsz titkárságának nyilatkozata a nyugat-berlini helyzetről és a német kérdésről

ilv/lv/m/sr

1961. augusztus 31.

a demokratikus ifjúsági világszövetség titkársága nyilatkozatban foglalt állást a nyugat-berlini helyzettel és a német kérdéssel kapcsolatban.

a nyilatkozat rámutat, hogy a ma fennálló berlini helyzet, valamint az, hogy 16 évvel a második világháború szörnyű viharának elcsitulása után a német békeszerződést sem kötötték meg - veszélyes és elfogadhatatlan helyzetet teremt európa szívében. a nyugati hatalmak mindeddig nem válaszoltak azokra a számtalanszor megismételt javaslatokra, hogy ezt a kérdést, amely annyi bajnak a forrása, tárgyalások útján oldják meg. sőt ellenkezőleg, fokozzák katonai előkészületeiket, háborús hisztériát szítanak és erőszak alkalmazásával fenyegetőznek.

a nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a divsz, amely mindenkor a béke, a népek közötti kölcsönös megértés és a békés egymás mellett élés érdekében foglalt állást, már többször is kifejtette véleményét a német kérdésről.

a nyilatkozatban a titkárság a divsz 101 millió tagja nevében üdvözli a szovjetunió kormányának azon javaslatait, hogy 1961 végéig kössék meg a békeszerződést mindkét német állammal, ha ez lehetetlennek bizonyulna, úgy a német demokratikus köztársasággal: nyugat-berlint nemzetközi garanciák mellett nyilvánítsák szabad és demilitarizált várossá: és ilymódon számolják fel ezt az abnormális és veszélyes helyzetet, a második világháború súlyos maradványait.

a titkárság jogosnak és indokoltnak tartja azokat az intézkedéseket, amelyeket az ndk kormánya hozott az ellenőrzés átmeneti megszigorítására kelet-berlin határainál. felszólítja mindazokat a nagyhatalmakat, amelyek a második világháború idején együttes erővel harcoltak a hitleri fasizmus ellen, hogy késlekedés nélkül kezdjenek tárgyalásokat a német probléma békés és észszerű megoldására.
/folyt.köv./

- 1 -

6:00

Zoli

